Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op dinsdag 19 februari 2019, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw", aanvang 19.30 uur

---

Aanwezig zijn:
- J.F. Koen, voorzitter;
- mr. drs. R.J.A. Beerepoot, mevrouw mr. M.M. Bellekom-Vogels, R. Bloemendaal, ir. I.J.J. Borm, ir. B. Boon, mevrouw D.C. van Deursen-van Gool, L.N.M. van Doeveren MSc, drs. R. Everard, mevrouw drs. M.W. Gout-van Sinderen, mevrouw B.D.A. Hagen, drs. H.J.M. Hendrickx, B.G.J. Menken, H.W. Mulder, mevrouw G.C. Mulder-Jense, J.G.C. van Noort, B.G. Paulides, ing. P. Ronke, ing. A.J.L. van Sloten, mevrouw drs. W.M. Weekhout, F.G. Weyn RA, leden van de raad;
- mevrouw C. Klaver-Bouman, mevrouw drs. A.J.M. de Ridder, drs. H.G. Schokker, C.J.M.W. Wassenaar, mevrouw mr. I. Zweerts de Jong, wethouders;
- mevrouw drs. G. de Schipper-Tinga, raadsgriffier;

Verhinderd: ir. L.W. Koetsier, lid van de raad.

---

1. Opening vergadering

De **voorzitter:** Dames en heren, allemaal buitengewoon hartelijk welkom op deze raadsvergadering in februari. Het is niet gebruikelijk dat er zoveel publiek is en dat is alleen maar goed. Want dat betekent dat de gemeenteraad niet altijd alleen met zichzelf bezig is, maar ook vooral met datgene wat in Wassenaar allemaal gedaan wordt of gedaan moet worden of misschien niet gedaan moet worden. Ik heb ook begrepen, dat er straks ook een heleboel mensen wat willen zeggen. Dat gaan we straks in goede banen leiden, maar vooralsnog voor dit moment een buitengewoon hartelijk welkom. We hebben een bericht van verhindering van de heer Koetsier.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Wij gaan kijken of wij de agenda kunnen vaststellen. Een tweetal raadsleden heeft aangegeven bij dit agendapunt al het woord te willen voeren. In de eerste plaats de heer Menken, die ook voorzitter is van de raadswerkgroep Valkenburg. De heer Menken heeft het woord.

De heer **Menken**: Ja voorzitter, dank u wel. Voor vanavond staat het raadsbesluit Bestuurlijke afspraken Unmanned Valley op de agenda. In de commissievergadering van 4 februari is hierover een levendige discussie gevoerd en die heeft zich in de afgelopen weken in het dorp en ook met fracties onderling voortgezet. Een grote delegatie van uw raad heeft vorige week met raadsleden van Katwijk gesproken en helaas zijn wij er niet in geslaagd om samen met de Katwijkse raad een amendement of een addendum vast te stellen. Wel deelt de Katwijkse raad onze zorgen over de kwaliteit van de groene zone en met name onze zorg over de indicatieve bouwgrens. Wij voelen dus draagvlak voor een aanpassing van de bestuurlijke afspraken ten gunste van de Wassenaarse wensen. Het gebied met haar natuurlijke waarde als groene zone is echter veel groter dan alleen het Wassenaarse belang. Het is een van de laatste groene verbindingen tussen het duin en het Groene Hart. De hele regio en zeker de nieuwe bewoners van de woonwijk Valkenburg hebben een groot belang bij een kwalitatief goed ingerichte, ruime robuuste groene zone. Daarom stel ik voor om agendapunt 7 voor vanavond van de agenda af te halen, om de wethouder in de komende week te laten werken aan betere afspraken. We hebben een opdracht geformuleerd, waarbij de wethouder wordt verzocht op drie zaken de boel te optimaliseren, en dat is dat de indicatieve lijn van de bestuurlijke afspraken komen op de plek zoals we die in de IRV samen met de gemeente Katwijk als bouwgrens hadden benoemd. Ik zeg benoemd en niet aangenomen, vastgesteld, want de IRV was een verkenning. Als doel de uiteindelijke locatie van het UNV-veld niet volledig op Wassenaars grondgebied te hebben en in ieder geval noordelijk van de tankgracht te laten komen en er zorg voor te dragen dat Wassenaar de verantwoordelijkheid heeft over de inrichting van de groene zone en daarbij nadrukkelijk samenwerkt met Katwijk. Dat zijn de drie hoofdpunten en daarnaast zouden wij het fijn vinden als de wethouder onze zorgen van de raad overbrengt ten aanzien van de harde uitsluiting in artikel 14. Wij vinden dat andere elementen ook niet op voorhand worden uitgesloten, dus waarom zweefvliegers wel. Een tweede bronpunt, een grote zorg voor deze raad, willen wij niet aan de zuidkant zien. En wat niet in de bestuurlijke afspraken staat, maar waar wij wel voor strijden, afname van de verkeersdruk in de latere trajecten. We nodigen de wethouder uit om ook terug te vallen op de brede expertise die enkele raadsleden in de afgelopen jaren op dit dossier hebben ontwikkeld en we staan als raad graag met daad voor de belangen van onze inwoners en de regio. Dit zal betekenen, dat er een extra raadsvergadering geagendeerd zal moeten worden. Wij willen voorstellen om daarvoor 5 maart a.s. te prikken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer, helder verhaal. U wilt als raad het vanavond niet behandelen. U geeft de wethouder, het college en de portefeuillehouder de opdracht om nog een aantal zaken die u benoemd heeft, nader uit te zoeken en te bespreken met de onderhandelingspartners: gemeente Katwijk, provincie en het Rijksvastgoedbedrijf. Ik heb begrepen dat de wethouder daar ook al afspraken over heeft gemaakt in de komende week. U vraagt om het agendapunt te behandelen in een extra raadsvergadering op 5 maart a.s. Dit is de avond waarop wij normaal gesproken de commissie Bestuur en Middelen hebben, dus we moeten even in overleg met de griffie kijken hoe we dat strak in die avond in de planning krijgen, maar dat gaan we uiteraard regelen. De definitieve bevestiging van 5 maart a.s. kunnen we pas geven als er vrijdag overleg is geweest met de andere partners. Dit vanwege de formele deadline die in de afspraken is gemaakt voor 1 maart, maar ik kan me zo voorstellen dat de andere partijen liever een besluit van Wassenaar hebben dan geen besluit vanwege vier dagen over de datum. Uiteindelijk hè, als een kind een paar dagen over de uitgerekende datum wordt geboren kan het alleen maar een mooier kind worden, zullen we maar zeggen. Dus we gaan dat regelen. Mag ik aannemen dat u allen dit niet behandelen van vandaag, maar over 2 weken behandelen ondersteunt, of is er iemand die daar een andere mening over heeft? Dat is niet het geval, dan betekent dit dat we vandaag agendapunt 7 niet behandelen en verdagen naar een extra raadsvergadering op 5 maart a.s.
Dank. Dan heeft de heer Van Noort zich ook gemeld in het kader van het vaststellen van de agenda, omdat hij voornemens is een motie vreemd aan de orde van de dag in te dienen over de bijstandsvrije voet. Een totaal ander onderwerp, maar wel ook relevant. Mijnheer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Dank u wel voorzitter. Het belang van de motie schuilt in het feit dat de staatssecretaris op diverse plaatsen in Nederland meldt dat mensen die in de schulden zitten dankzij een bijstandsvrije voet van 90%, regelmatig door de Belastingdienst gekort worden, zodanig dat zij geen fatsoenlijk inkomen meer hebben. De staatssecretaris verzoekt, vooruitlopend op nieuwe wetgeving, de gemeenten om de bijstandsvrije voet op 95% te zetten, dan zijn die mensen gevrijwaard van dit soort zaken.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Ik stel voor dit agendapunt, deze motie dan te behandelen na agendapunt 8, vaststellen normenkader accountantscontrole 2018, en dan onder 9 motie vreemd aan de orde van de dag van de PvdA. Ik stel dan ook voor om met deze gewijzigde agenda nu verder te beginnen.

3. Spreekrecht

De **voorzitter**: Dan zijn we toe aan het spreekrecht. Ik begin met het spreekrecht. Er is aangekondigd een petitie aan te bieden, maar dat gaat over Valkenburg en nu Unmanned Valley Valkenburg niet meer op de agenda staat, heb ik bedacht dat dat dan maar als eerste onder het spreekrecht valt. Er heeft zich een tweede spreker aangemeld, de heer Borking van de Stichting Valkenburg Groen, die zou ik als tweede willen vragen. Daarmee hebben we het punt over Valkenburg in de aanloop naar de discussie over twee weken gehad. En daarna zou ik het woord willen geven aan de heer Van Caldenborgh, die iets wil zeggen over de parkeersituatie bij het prachtige Museum Voorlinden. En dan zijn er zestien gasten, die hun zorgen willen uiten over de verkeerssituatie en de bereikbaarheid binnen de gemeente Wassenaar.

3.a Vrij inspreken

De **voorzitter**: Als eerste dan mevrouw Stolk, voorzitter van de zweefvliegclub, als ik het zo mag zeggen. Aan u het woord.

Mevrouw **Stolk**: Goedenavond burgemeester, wethouders en raadsleden van Wassenaar. Ik ben niet de voorzitter, maar de secretaris van de zweefvliegclub en een nieuw gezicht voor u. Onze voorzitter heeft u al talloze keren toegesproken en met vurige pleidooien bestookt om het zweefvliegen te behouden op Valkenburg. Verder heeft hij u meegenomen in de kansen die er liggen op het terrein, de teleurstelling bij het verbod en de boosheid die we hadden over de bestuurlijke afspraken en het expliciet uitsluiten van het zweefvliegen op Valkenburg. Het agendapunt is net van de agenda gehaald, maar eigenlijk stonden we vanavond op een belangrijk punt in de besluitvorming. Op deze agenda stond natuurlijk de besluitvorming over de bestuurlijke afspraken. Dat heeft ons als zweefvliegclub doen besluiten om een petitie open te stellen. Dat hebben we twee weken terug gedaan en we hebben inmiddels meer dan 1000 handtekeningen verzameld. Dat is voor ons als vereniging hartverwarmend. Hartverwarmend om te zien dat we zoveel gesteund worden door mensen in het land. Er worden teksten bij geschreven, waarbij ik denk dat is voor u als raadsleden van belang om mee te lezen en te bekijken wat de rest van de buitenwereld zeg maar ook vindt van Valkenburg. En ik wil u graag meenemen in een paar van die punten. Je kon er een tekstje

bijschrijven en er wordt aangehaald 'het vliegen behoudt de verbinding met de historie van Valkenburg als vliegkamp. De marine vloog er, wij vlogen er in die tijd ook. Al 75 jaar lang zijn wij daar deel van een historisch gegeven op Valkenburg'. Veel mensen schrijven ook, 'afspraak is afspraak', daarmee doelend op de motie die u in 2014 allen hebt ondertekend en waarmee er voor het zweefvliegen een inspanningsverplichting lag om het zweefvliegen te behouden. Veel mensen schrijven ook, dat ze het zweefvliegen als opstap naar hun beroep hebben gehad. Jongelui van veertien zijn begonnen bij onze vereniging en zijn inmiddels beroepsmatig betrokken bij de luchtmacht, bij de KLM, verder in de wereld uitgevlogen en hebben beroepsmatig nu hun baan in de luchtvaart gevonden. Ook schrijven mensen, 'het is niet alleen vliegen wat we er leren, het is een stuk saamhorigheid, we leren er klussen, we leren er in een veiligheidscultuur werken'. Het zijn allemaal aspecten die voor de jeugd en de opgroeiende jeugd van belang zijn. Ik overhandig dadelijk symbolisch de petitie aan de burgemeester, in de bijlage bij het agendapunt heeft u ook de handtekeningen terug kunnen vinden. Neemt u ze ter harte en laat u ze alstublieft meewegen in uw besluitvorming. Zo niet vanavond, maar dan wel over veertien dagen op 5 maart a.s. Ik wens u daarbij heel veel wijsheid toe. Dank u voor uw aandacht.

De **voorzitter**: Dank u wel. (Neemt met een woord van dank de petitie in ontvangst) en dank u wel voor de moeite. Dan stel ik voor de heer Borking van de Stichting Valkenburg Groen te vragen het woord te voeren. Ik wil wel iedereen vragen, die vanavond het woord voert, probeer het kort te houden, want het spreekrecht in het Reglement van Orde mag in totaal officieel niet meer dan 15 minuten in beslag nemen, maar als ik daar vandaag heel streng in ben, dan denk ik dat niemand echt uit zijn verhaal komt. Ik doe wel een beroep op iedereen om het een beetje kort te houden.

De heer **Borking**: Mijnheer de voorzitter, geachte raadsleden. Mijn naam is John Borking, maar dat wist u al. Ik ben voorzitter van de Stichting Valkenburg Groen. Ik spreek namens de stichting in over de bestuurlijke afspraken Unmanned Valley Valkenburg. Ik doe dat toch, hoewel het van de agenda afgehaald is, omdat dit een buitengewoon belangrijk onderwerp is. Als dit onderwerp behandeld wordt en daar een beslissing over genomen wordt, dan is dit een beslissing die vergaande gevolgen zal hebben voor de toekomst van Wassenaar. Het getuigt van een wijze beslissing om de bespreking van de bestuurlijke afspraken van de agenda te halen. Met de bestuurlijke afspraken, en dat heb ik al in de commissievergadering gezegd, wordt u in een procedure geforceerd die laakbaar, ondemocratisch en strijdig met het Gemeenterecht is. De slechtst denkbare uitkomst is, om onder druk van de bestuurlijke-afsprakenprocedure, akkoord te gaan zonder het recht van amendement, aanvullende kritiek en verbeterpunten in te brengen. Uit betrouwbare bron uit Katwijk heb ik vernomen, dat het gesprek tussen Katwijk en Wassenaar niets heeft opgeleverd en geen wonder. Waarom zou Katwijk nog water bij de wijn doen, zij hebben immers alles al binnengehaald. Immers, Katwijk plant de bebouwing bijna tot aan de gemeentegrens van Wassenaar en het dronecentrum en de bij de woonwijk behorende uitlooprecreatiestrook moet dan maar in Wassenaar liggen. En sinds de laatste raad van Katwijk op 31 januari, zegt Katwijk ook nog, de vliegclubs kunnen ook nog wel bij Wassenaar. Welke alternatieven liggen voor u als raad nog open? Er zijn drie partijen binnen de bestuurlijke afspraken, waarmee Wassenaar theoretisch mee zou kunnen gaan praten. Katwijk, maar dat is al mislukt. Met de RVB, dat is volkomen uitgesloten. Blijft over de provincie. De provincie zou als boven de gemeente staande ruimtelijke-ordeningspartij, als scheidsrechter tussen Katwijk en Wassenaar kunnen optreden. Provinciale Staten waren tot nu toe bij de bufferbreedtediscussie duidelijk op de hand van Wassenaar. En verschillende statenleden steunden ook duidelijk de 150 meter brede buffer. Mocht u besluiten met de provincie te gaan praten, dan adviseert de stichting u, voordat u in gesprek gaat met de provincie, u in uw raad publiekelijk uit te spreken over de volgende punten. Dat met name om uw onderhandelingspositie te versterken. In de eerste plaats moet u zich uitspreken in deze raad stellen wij voor, dat u uitdrukkelijk onverkort vasthoudt aan de twee moties over de bufferbreedte van 1500 meter, gemeten tussen het uiterste punt van de bestaande en de nieuwe bebouwing en u stelt dat er geen sprake is van het feit dat de 1500 meter, zoals wethouder Wassenaar stelde, slechts sprake zou zijn van de ambitie van Wassenaar. Dat is een volkomen verkeerde interpretatie. Ik vind dat echt, de tranen sprongen in mijn ogen toen ik dat hoorde van de wethouder. Het is een verregaande arrogantie en er wordt helemaal geen rekening gehouden met de werkelijke uitspraken van de raad. Een tweede waar u zich over zou moeten uitspreken is, het dronetestcentrum hoort als Katwijkse voorziening in beginsel op Katwijks grondgebied. Katwijk wil dat. Alleen als Katwijk meewerkt aan een harde werkelijke 1500 meter brede buffer, zoals bedoeld in de twee moties, zou Wassenaar zich bereid kunnen verklaren, om samen met Katwijk een plek te zoeken, die desnoods deels voor maximaal 50% in Wassenaar zou kunnen liggen. Het derde punt waarover u zich zou moeten uitspreken is, dat Wassenaar zich blijft bemoeien met de planning in Katwijk en haakt dus in op de verdere fasegewijze ontwikkeling van Katwijk, door te stellen dat elk deelbestemmingsplan door Katwijk en Wassenaar moet worden bekeken, met de provincie als scheidsrechter, of de bufferbreedte van 1500 meter in stand blijft. En het vierde punt is, de nieuwe in de bestuurlijke afspraken aangekondigde

autoweg van de N206 naar Hotel Wassenaar en verder, is een ondoordacht en onbegrijpelijk plan vanwege nog meer onaanvaardbaar sluipverkeer door Wassenaar. Ik rond af voorzitter. Zou het gesprek met de provincie mislukken en/of pas na 28 februari 2019 plaatsvinden, en ik begrijp nu dat de vergadering hier op 5 maart a.s. zal plaatsvinden, dan blijft u niets anders over dan, gezien de voorwaarden van de bestuurlijke afspraken, om die bestuurlijke afspraken af te wijzen. Je hebt immers helemaal geen kans van amendement en u gaat over de termijn van 1 maart heen. Er is overigens geen enkele reden om bevreesd te zijn voor de ondemocratische bepaling in de bestuurlijke afspraken, dat bij afwijzing alle afspraken vervallen. Laten we eerlijk zijn. Die waren toch alleen maar nadelig voor Wassenaar, er zit geen enkel voordeel in voor Wassenaar. Afwijzen overigens, en dat zeg ik als internationaal onderhandelaar, afwijzen van bestuurlijke afspraken verzwakt uw onderhandelingspositie niet. Integendeel, de belangen om u bij de plannen van Valkenburg te betrekken nemen alleen maar toe. Ik wens u veel succes en veel wijsheid. Hartelijk dank voor uw aandacht.

De **voorzitter**: Dan nu de heer Van Caldenborgh het woord over een heel ander onderwerp, de andere kant ook van de gemeente, namelijk Museum Voorlinden.

De heer **Van Caldenborgh:** Geachte voorzitter, geacht college, geachte raadsleden. Even voor de opening van Museum Voorlinden hebben wij, vanwege de verwachte stroom nieuwsgierige bezoekers, een extra parkeerplaats aangelegd, zonder vergunning vooraf aan te vragen. Daar was eigenlijk geen tijd voor. We waren ons van alle risico's bewust, maar deden dit mijns inziens met de beste bedoelingen. Namelijk om overlast in de buurt te voorkomen. Dat was tenslotte hetgeen de gemeente ons op het hart had gedrukt. Zorg dat er geen overlast in de wijk komt. Ondanks dat na opening van het Museum deze parkeerplaatsen onmiddellijk nodig bleken, hadden wij dit beter toch niet kunnen doen of we hadden het anders aan moeten pakken. Het spijt mij dat dit zo gelopen is. Op dit moment zijn wij heel positief over het overleg dat wij voeren met de gemeente, te weten met wethouder Wassenaar, met de provincie en met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed over het vernieuwen van de oorspronkelijke parkeerplaats, om deze aan alle milieueisen te laten voldoen, zoals een waterdichte afdeklaag en adequate riolering. Ook kijken wij gezamenlijk naar hoe dit parkeerterrein uit te breiden is, om zo uit het zicht van de buurt de capaciteit te vergroten en wij zo onze bezoekers kunnen herbergen. Het gesprek met de betrokken overheden en instanties is constructief en wij hopen dat de aanpassingen er voor het einde van het jaar naar ieders wens kunnen liggen. Ik sta hier vanavond om u te vragen het niet goedgekeurde parkeerterrein nog een jaar lang te gedogen. Dit ten behoeve van een soepele voortgang gedurende de tussentijd om de wijk geen overlast te laten ondervinden (geluid valt weg) en zo kunnen onze bezoekers met hun auto terecht op ons terrein. Ik vraag dit, terwijl ik weet dat u van mening bent dat het liever gisteren dan vandaag weggehaald dient te worden, maar ik wil het in ieder geval aan u voorgelegd hebben omdat wij als Voorlinden niet willen instaan voor alle consequenties. Wat betreft de ontwikkelingen omtrent de nieuwe vergunningsaanvraag, willen wij u graag de aankomende tijd op de hoogte houden over het proces. Ik weet dat de wethouder dat in principe al zal doen, maar wij denken dat het gezien de geschiedenis goed is om de lijntjes kort te houden en er ook gelegenheid is tot dan dialoog. Ik nodig de raad graag uit voor een nog te bepalen datum ergens in mei, om aan u het Museum en het landgoed nog eens goed te laten zien en ter plekke het nieuwe plan voor de vernieuwde parkeerplaats te bekijken. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Misschien goed om even te melden en dat geldt ook voor de vorige twee sprekers en allen die nog gaan komen, dit zijn allemaal inspreekpunten die niet vanavond op de agenda staan. Dus Valkenburg komt over twee weken. U bent in gesprek met de wethouder, dat weten we ook vanuit het college. Ik denk dat het goed is dat de raad met de wethouder spreekt over het vervolg en als u daar op een bepaald moment bij betrokken bent, is dat uitstekend. Maar het is vanavond niet op de agenda om nu met u daar het gesprek over te voeren.

De heer **Van Caldenborgh:** Nee, maar we zijn op het punt aangeland waarbij het buigen of barsten is en vandaar dat ik vanavond hier ben gekomen om te kijken of er toch niet iets op te vinden is, hoe moeilijk het ook is.

De **voorzitter**: Ik heb begrepen dat de heer Van Sloten aan het einde van de avond nog een vraag wil stellen hierover. Dan kan de wethouder op die vraag reageren. Voor de rest denk ik dat de raad vooral naar de wethouder moet kijken hoe het verloop is van het gesprek met u. Voor dit moment dank u wel.
Dan is er, en ik heb het al gezegd, een zestiental, ik denk allemaal ondernemers uit het mooie centrum van Wassenaar, die graag iets willen zeggen. Ik begin dan maar gewoon zoals het lijstje bij mij staat en dat is denk ik volstrekt willekeurig. Ik hoop dat u niet zestien keer precies hetzelfde gaat zeggen, maar dat u een beetje probeert aan te sluiten bij uw voorgangers, want anders gaat

dit inspreken drie kwartier duren. Ik kan me zo voorstellen, dat u denkt wij moeten iedere dag drie kwartier in de file staan in Wassenaar, dus dan moet u maar drie kwartier naar ons luisteren. Daar kan ik me iets bij voorstellen. Maar desondanks, het is niet zo effectief om zestien keer hetzelfde te zeggen, dus mag ik u vragen als uw voorganger al heeft gezegd wat u ook wilt zeggen, dat u daar dan kort bij aansluit of misschien uw woordbeurt laat overgaan. Dat lijkt mij het meest effectieve, want het feit dat u met zoveel bent gekomen, maakt al heel veel duidelijk dat het voor u buitengewoon zwaarwegend is. Ik geef graag als eerste het woord aan de heer Römer, die staat gewoon bovenaan mijn lijstje. (De inspreektekst wordt overhandigd.) Extra handig als de inspreektekst beschikbaar is, dan kunnen de raadsleden dat nog eens nalezen. De griffier zal het verspreiden onder de raadsleden.

De heer **Römer**: Ik heb eventueel meer exemplaren, mijnheer de burgemeester. Geachte voorzitter, leden van de raad, leden van het college en aanwezigen. Ik sta hier namens Ondernemend Wassenaar, ondernemersvereniging hier in ons dorp. Ik dank u, dat ik als eerste over dit onderwerp het woord mag voeren. Uw griffier heeft daar denk ik de hand in. Ik heb dat gevraagd omdat ik andere verplichtingen heb. Dat betekent ook dat ik niet in de gelegenheid ben om later op de avond nog een verdere toelichting te geven of vragen te beantwoorden. Ik hou me aan de paar minuten die mij ter beschikking staan, wat betekent dat ik ook niet erg uitgebreid kan zijn. Er zijn andere bestuursleden aanwezig, Martijn l'Ami en Berry van der Holst, die graag antwoord zullen geven op vragen als daar behoefte aan is en nadere toelichting zullen geven. Voorjaar 2018, ongeveer een jaar geleden, zijn wij overvallen door de aankondiging dat een paar dagen later de Oostdorperweg op de schop zou gaan. Wij hebben toen uitgelegd dat dat onmogelijk was, in verband met de bedrijvigheid die daar juist in het voorjaar plaatsvindt. De herinrichting is toen verplaatst naar later in het jaar en vervolgens heeft de uitvoering in het najaar in goed overleg met vertegenwoordigers van Ondernemend Wassenaar, de ondernemers daar in de buurt, plaatsgevonden. Dat heeft geleid tot aanzienlijk minder overlast, dan dat bij de oorspronkelijke uitvoering zou zijn opgetreden. De geschiedenis bij de Oostdorperweg is geëvalueerd en bij die evaluatie is ook geconstateerd, dat het positief verlopen is en is afgesproken voortaan dit soort overleg voorafgaand aan dit soort maatregelen te doen plaatsvinden. Op 8 januari jl. is het dorp overvallen door de afsluiting van de Storm van 's-Gravesandeweg. Dit zou een halfjaar moeten duren. Daarover heeft helaas wederom geen voorafgaand overleg plaatsgevonden met Ondernemend Wassenaar. Wij komen vier keer per jaar bij elkaar met de wethouder van Economische zaken en Verkeer, tegenwoordig in het Economisch Overleg Wassenaar. Ook daar in het overleg is het over de afsluiting van de Storm van 's-Gravesandeweg oorverdovend stil gebleven. Een brief met de vraag waarom, wordt niet beantwoord. We hebben ons onmiddellijk na de afsluiting tot de gemeente gewend en vertegenwoordigers van Ondernemend Wassenaar hebben een dag daarna op 9 januari met de wethouder en, schrik niet, achttien ambtenaren om de tafel gezeten, in wat de wethouder noemde crisisberaad. We hebben een aantal praktische voorstellen gedaan. Ik noem daarvan bijvoorbeeld het afplakken van de verkeersborden die de weg naar Duinrell wijzen over de Katwijkseweg en over de Van Zuylen van Nijeveltstraat, het plaatsen van een bord in Katwijk dat het doorgaand verkeer door Wassenaar ernstig gehinderd is. Het aanstellen van verkeersregelaars in het dorp om de doorstroming zoveel mogelijk te bevorderen en het plaatsen van verkeersregelaars op de Katwijkseweg, ter hoogte van Overdevest aan de Kokshornlaan, om als het dorp vaststaat daar het verkeer tegen te houden om te zorgen dat het in het dorp weer kan gaan doorstromen. In dat beraad zijn afspraken gemaakt. De gemeente heeft die afspraken via een persbericht met het dorp gecommuniceerd. Helaas komt de gemeente die afspraken niet na. Als je vraagt waarom niet komt er een waaier aan, ik kan het niet anders noemen, smoesjes. Intussen lijden de Wassenaarse ondernemers schade. Als jij als aannemer of als installateur of als schilder of als elektricien met een aantal auto's 's ochtends naar je klanten moet en overdag een paar keer heen en weer moet om spullen aan de zaak op te halen, en je staat een paar keer per dag tien, twintig of dertig minuten in de file, dan lopen de kosten snel op. U zult begrijpen, dat die kosten niet aan klanten zijn door te berekenen. Fietsen is voor ondernemers geen optie, merk ik terzijde dan maar even op. Winkeliers die onbereikbaar worden voor hun klanten, die merken een gevoelig omzetverlies, terwijl ook hun kosten gewoon doorlopen. Ik denk dat u daar nog wel meer over zult horen vanavond. Ik kom tot mijn conclusies en die conclusies zijn, het spijt mij dat dit niet een heel vrolijk verhaal is, maar die conclusies zijn: de afsluiting is volstrekt onvoldoende voorbereid, afspraken om de schade te beperken worden niet nagekomen, ten derde het gemeentebestuur is eenvoudigweg niet in control en ten vierde Wassenaarse ondernemers betalen het gelag. Ik verzoek u daar wat aan te doen.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Ik heb u wat meer de tijd te geven want u bent de voorzitter van de Ondernemersvereniging. Ik vraag de anderen wel, echt kort, alleen maar aanvullend hun woorden te wijden. Als eerste mevrouw Van 't Slot van Groeneveld Natuurlijk en ik heb ook de heer Van 't Slot van Keurslager Groeneveld.

De heer **Van 't Slot**: Geacht college, raadsleden die aanwezig zijn. Er wordt gezegd dat wij op de Luifelbaan de mooiste en beste versstraat hebben van Nederland. Maar er zijn de laatste tijd maatregelen genomen, die ervoor zorgen dat deze straat en het centrum in het algemeen moeilijk bereikbaar worden. Niet alleen de Luifelbaan, maar het hele dorp heeft er last van. Wassenaar zit gewoon op slot en dat is nu al de derde keer. Er is nog maar één weg open van noord naar zuid. Hoe is het in hemelsnaam bedacht om de Storm van 's-Gravesandeweg een halfjaar dicht te doen. De ondernemers van het dorp zijn stuk voor stuk hardwerkende zelfstandigen, die hun nek uitsteken om het winkelen in hun centrum tot een belevenis te laten worden. Natuurlijk is het wel eens dat er in je ondernemersbestaan een herbestrating voor je deur nodig is, dat begrijpen we heel goed. Maar de manier waarop, zou nog even over nagedacht moeten worden. Met elke maatregel die de gemeente neemt, lijkt het ondernemersbelang van ondergeschikt belang. Realiseert u zich dat u ook indirect de bewoners en de bezoekers van ons dorp van ondergeschikt belang maakt. Maatregelen worden volgens mij genomen door ambtenaren die niet eens uit Wassenaar komen. Wellicht heeft dit wel iets te maken met dat ze daarom tot deze maatregelen komen omdat zij onvoldoende weten over de plaatselijke verkeerssituatie. Hoeveel overlast moeten we nog dragen? Ik noem wat voorbeelden. Voetgangersoverlast in het centrum: straat open, opnieuw bestraten. Minder parkeerplaatsen in het centrum bovengronds, geen handhaving op parkeren. Afsluiting van de Cranenburchlaan, Oostdorperweg, Kokshornlaan, meerdere straten in het Oostdorp, allemaal tegelijk. Het rijksdorp zat helemaal op slot en de toegangsweg vanuit Katwijk naar Wassenaar. De beslissing om van Johan de Wittstraat eenrichtingsverkeer te maken en de daarmee samenhangende werkzaamheden, die vertragingen tot gevolg hebben. Dan heb ik het nog niet over de verkeersoverlast van de rest van straten zoals Prinsenweg, Johan van Oldenbarneveltweg, Lange Kerkdam, Van Zuylen van Nijeveltstraat enzovoorts. Bij ons is destijds een handtekeningenactie gestart. Er waren 1200 handtekeningen, waarvan 968 überhaupt tegen het hele eenrichtingsverkeer waren. Alles komt tegelijk. Wat ons ook bevreemdt, is dat de toeristen wel worden bediend. Duinrell is op tijd bereikbaar voor het seizoen. Blijkbaar is daar wel over nagedacht en in samenspraak met Duinrell is tot deze oplossing gekomen waarschijnlijk. Dat zulk overleg mogelijk is, is ook goed, zeker voor Duinrell en de toeristen, maar het zet je wel eens aan het denken waarom er geen overleg met de overige ondernemers is. Al deze maatregelen samen leiden ertoe dat het consumentenbezoek naar een ander totaalaanbod gaat kijken. Wij denken daarbij aan Leidsenhage, de Mall of the Netherlands. Juist daarom moeten de ondernemers in ons dorp van belang zijn, om een goede tegenhanger te zijn en dat we makkelijk en goed bereikbaar zijn. Gemeente denk met ons mee, wees bereid tot het uitvoeren van oplossingen. Dat kan volgens mij wel, door iets sneller te werken op de Storm van 's-Gravesandeweg. Naar ons luisteren is niet hetzelfde als naar ons horen. Luisteren om ons wellicht te begrijpen. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u zeer. En we gaan proberen het nog iets korter te doen. De heer Blaauw van de Jumbo. Is hij ook aanwezig? Ja.

De heer **Blaauw**: Geachte voorzitter, geacht college, geachte leden van de raad. Ik ben eigenaar-ondernemer van de Jumbo supermarkt, gevestigd aan de Luifelbaan in dit prachtige dorp. Enige tijd geleden is een aanzet gegeven tot het vormen van een beeldkwaliteitsplan. Ik ben bijzonder verheugd als ondernemer dat er een gezamenlijk draagvlak is om de uitstraling van het centrumwinkelgebied naar een hoger plan te brengen. Niet alleen omdat het hoog tijd is dat het winkelgebied wordt opgeleukt, maar ook omdat we moeten aanhaken bij de omliggende gemeenten, die ook niet stilzitten. In ieder geval een mooi maar noodzakelijk streven voor de toekomst. Maar niet alleen de toekomst, juist ook het heden is belangrijk. Wassenaar is weliswaar een prachtig dorp, maar heeft een bijzonder kwetsbare infrastructuur. Deze kwetsbaarheid zorgt ervoor dat wij als ondernemers in het centrum al geruime tijd economische hinder ondervinden. Allereerst met de rijrichtingensoap in de Johan de Wittstraat. De eerste rijrichting stond verkeerd. Klanten uit Wassenaar-Zuid hebben ons centrum lange tijd gemeden en zijn gaan winkelen in de winkelgebieden in de ons omliggende gemeenten. Met de aangepaste rijrichting is dat voor een deel hersteld. Ik zeg bewust voor een deel, klanten houden niet van gedoe. Ze moeten ervan op aan kunnen, dat ze hun favoriete winkels goed kunnen bereiken. Als je de belemmerende factor herstelt, heb je ze nog niet zomaar terug. Daar moeten we als winkeliers hard aan trekken en dat heeft tijd nodig, kostbare tijd. Er is een gezegde, een wijs gezegde, vertrouwen komt te voet en gaat te paard. Inmiddels zorgt een nieuwe belemmerende factor voor de verdere ondermijning van het vertrouwen van onze klant: de wegopbreking van de Storm van 's-Gravesandeweg. Er is een halfjaar voor uitgetrokken. Een halfjaar lang een cruciale verkeersader afsluiten waardoor de Van Zuylen van Nijeveltstraat en de omliggende straten en wegen twee keer per dag een paar uur veranderen in een groot verkeersinfarct. Het is een drama. Als de klant de moeite neemt om onze winkels in het centrum te bezoeken, dan staan ze op weg naar huis in de file. Men blijft weg. Afgelopen donderdagmiddag heb ik geklokt. Vanaf de parkeerplaats Berkhei tot aan de Rijksstraatweg richting Den Haag aan het einde van de Lange Kerkdam, was ik twintig minuten onderweg, twintig minuten en dan moet

het toeristenseizoen nog gaan beginnen. Het vertrouwen van de klant is weg. We kunnen nog zulke mooie plannen maken voor de toekomst, maar als we nu de basis niet op orde hebben, komt die toekomst voor veel winkeliers in gevaar. Geacht college, geachte leden van de raad, ik luid de noodklok, het is vijf over twaalf. Neem uw verantwoordelijkheid. Soms maak je een plan, dat op enig moment niet juist blijkt en dan moet je dat aanpassen. Zorg ervoor, dat de werkzaamheden aan de Storm van 's-Gravesandeweg voor 1 april dit jaar afgerond zijn. Dat kan mijns inziens heel eenvoudig, door het aantal stratenmakers uit te breiden van drie naar dertig. Ook kan er gewoon op zaterdag gewerkt worden. En neem een wijs besluit over de rijrichting van de Johan de Wittstraat. Deze omdraaien is geen optie, tenminste niet als u een gezond functionerend winkelgebied in het centrum wenst dat we dan nog mooier kunnen maken met het toepassen van het beeldkwaliteitsplan. Ik wens u veel wijsheid. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan mevrouw Van der Feltz, ons allen bekend als oud-voorzitter, oud-centrummanager van dit mooie dorp.

Mevrouw **Van der Feltz**: Voorzitter, college en raadsleden. Ik neem graag even het woord, maar ik zal het zeker kort houden, want alle drie mijn voorgangers hebben alles gezegd wat ik hier op papier zette, dus dat gaan we niet nog een keer doen. Niet om u te vervelen, niet om mezelf te vervelen, maar omdat dat niet constructief is. Ik wil er toch wel één ding aan toevoegen en dat is dat ik niet spreek als individu, maar even als tijdelijk navolgster omdat mijn opvolgster Frédérique Diepstraten, de nieuwe centrummanager, een weekje met vakantie is, dus ik heb beloofd dit vanavond te doen. Ik spreek niet individueel, ik spreek namens 189 winkeliers en meer dan 100 pandeigenaren. Ik hoop dat u zich dat allen realiseert, want ik heb gemerkt, dat zowel de raad als de wethouder ons centrum als economisch kloppend hart van dit dorp een warm hart toedraagt. Daarom drie zaken die ik onder de aandacht zou willen brengen, omdat ik er ook niet van hou om terug te kijken. De Storm van 's-Gravesandeweg voor 1 april klaar zou mijn voorstel zijn en doet u daar alstublieft alles aan om de verliezen die we nu lijden zo laag mogelijk te houden. Ten tweede de voorstellen die Ondernemend Wassenaar gedaan heeft en die toegezegd zijn om bij wijze van proef één of twee dagen te laten plaatsvinden. Doe dat ook. En ten derde de rijrichting in de Johan de Wittstraat. Ik heb begrepen dat 650 mensen de enquête hebben ingevuld, maar zoals de wethouder zelf al zei, democratie is niet altijd de wil van de meerderheid, maar zeker het afwegen van belangen. Ik hoop en ik kan alleen maar hopen dat de raad en de wethouder, of eigenlijk de wethouder en de raad die belangen van de ondernemers niet vergeten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer en ook fijn dat u kort hebt gehouden en puntig. Nu heb ik nog een stuk of tien mensen staan. Ik noem even hun namen en kijk dan even collectief of een van hen daar nog iets aan wil toevoegen. Ik denk dat alle kernpunten wel zijn genoemd, maar het zou wellicht kunnen. Ik heb de heer Van Valderen staan, de heer Van den Dool, de heer l'Ami, de heer Den Hollander, mevrouw Kapteijn, mevrouw Van den Broek, de heer Boerenveen, de heer Vermeulen, de heer Kroon, de heer De Greef en de heer Rooijakkers. Is er iemand van u die nog aanvullend iets wil zeggen. Ja, ik zie een viertal vingers. Dan ga ik ze toch maar een voor een af, want ik vermoed dat ze toch allemaal nog wat willen zeggen. Dan ga ik maar gelijk verder met de heer Van Valderen. Maar houdt u het dan echt kort. Laten we afspreken, echt ieder één minuut.

De heer **Van Valderen**: Goedendag, voorzitter, burgemeester en college. Ik ben Rob van Brama Poelier. Ik ben de vierde generatie van een familiebedrijf hier in Wassenaar. Wat het laatste jaar hier gebeurd is, is een schrik voor mij. Ik werk ongeveer tachtig tot honderd uur in de week om de volgende generatie poelier te worden. Sinds januari vorig jaar is de omzet gaan dalen in mijn winkel door verbouwingen. Mijn klanten blijven weg. Ongeveer 20% van mijn klanten komt van buiten Wassenaar. Mensen buiten Wassenaar kunnen Wassenaar niet in komen, komen niet meer, die ben ik kwijtgeraakt. Mensen die in Wassenaar-Zuid wonen doen bij mij in Den Haag bij Mariahoeve hun boodschappen bij de Hoogvliet en anders gaan ze naar Leidsenhage toe. Grote projecten worden voor mijn gevoel echt letterlijk de strot in geramd, er wordt niet overlegd. Kom gewoon een keer bij mij de winkel in, praat met de mensen. Dat leeft. In Den Haag werkt het. Eén enkele man is de grootste partij geworden, puur alleen maar omdat hij naar de mensen toe stapt en vraagt "jongens wat kan ik voor jullie betekenen?" en dat krijg je hier niet terug helaas. Door alles bij elkaar, als dit nog een halfjaar aanhoudt, ben ik genoodzaakt om personeel te gaan ontslaan. Ten tweede, op 1 september moet ik het bedrijf overnemen en ik kan niet met papieren aankomen met anderhalf jaar lang een reductie, om te vragen voor een lening. Dat betekent, dat een mooi bedrijf dat hier honderd jaar zit, ten einde gaat en dat gaat echt aan mijn hart. En ik vraag jullie, neem stappen want dit kan niet doorgaan zo. Dit kost niet alleen mij geld, maar iedereen die hier zit heeft hier heel veel problemen van. Ik vraag alleen maar, kom met een oplossing. Ik ga niks forceren, jullie hebben het in handen. Jullie kunnen het oplossen, wij niet. Wij kunnen alleen maar happen en slikken. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan de heer Van den Dool.

De heer **Van den Dool**: Goedenavond burgemeester, wethouders en raadsleden. Ik spreek namens J.K. van den Dool B.V., transportbedrijf in tuinmaterialen. Het meeste gras is al weggemaaid. Er is bij ons nog één puntje, de Hogeboomseweg. Dat is voor ons niet de dagelijkse route, maar die hebben ze een halfjaar, een jaar geleden ook gerenoveerd. Wij noemen het zelf de zevenheuvelenweg. Er zitten zeven verkeersdrempels in. Dat is eigenlijk niet te doen met vrachtwagens en tractoren. De rest is eigenlijk allemaal wel een beetje voor onze voeten weggemaaid.

De **voorzitter**: Dank. Dan nu de heer L'Ami, ook van de ondernemersvereniging heb ik begrepen en ik dacht ook van de Oranjevereniging.

De heer **L'Ami**: Laten we zeggen sociaal betrokken bij dit dorp, burgemeester. Dank voor het woord. Ik neem toch even de moeite om het volledig voor te lezen, want ik heb 20 september 2018, met Ondernemend Wassenaar samen met Jaco van den Dool, deelgenomen aan de evaluatie van de reconstructie van de Oostdorperweg. Aanwezig waren wethouder Klaver en de betrokken ambtenaren. Algemene indruk was dat de voorbereiding en communicatie zeer slecht waren. Echter, na de uitgestelde startdatum is de uitvoering in goede harmonie verlopen. Een maximaal overleg en een minimaal overlast. In toekomstige projecten zouden wij als Ondernemend Wassenaar ruimschoots van tevoren worden gekend zodat wij kunnen meedenken in het voortraject en niet achteraf. Met jarenlange praktijkervaring en kennis van ons dorp bij de aangesloten ondernemers, kunnen wij de betreffende ambtenaren ondersteunen. Echter, zeer verbaasd was ik, dat mijn gehele bedrijfsvoering op 8 januari op losse schroeven is komen te staan. Doordat de gebruikelijke leveringen van mijn groothandel niet meer tussen half 8 en 8 uur kunnen plaatsvinden door de verkeerschaos, veroorzaakt door de afsluiting van de Storm van 's-Gravesandeweg. Onze medewerkers, welke er dertig tot veertig minuten over doen om van noord naar zuid te komen. De gehele dag door belemmeringen, volstaande rotondes. 9 januari dan maar weer vrijwillig onbetaald om tafel in een crisisberaad, met wethouders en ambtenaren. Afspraken gemaakt, welke niet worden nagekomen. Sluipverkeerbuffer op de Katwijkseweg, zodat de lokale bevolking en ondernemers worden ontzien, is eigenlijk het enige waar wij in geloven dat gaat werken. Heel simpel, neem de ochtendspits van vanmorgen. Doorstroming in het dorp weer mogelijk omdat Noord-Holland met voorjaarsvakantie is. Wethouder 7 februari bereid gevonden om vanaf 8 uur mee te rijden vanaf de Johan de Wittstraat, Van Zuylen van Nijeveltstraat en Kokshornlaan, Cranenburchlaan, via het Rozenplein terug naar het gemeentekantoor, 52 minuten onderweg in je eigen gemeente. Conclusie van de wethouder, met alle respect, begin een halfuur eerder en neem een alternatief vervoermiddel. Een servicemonteur op een bakfiets kon vijftig jaar geleden, toen elke woning twee lampjes had en één stopcontact in de muur. U kunt zich indenken, dat dit heden ten dage niet meer opgaat. Resumé, ik ben een ondernemer die gewend is hard te werken en te schakelen, vroeg te beginnen, laat te eindigen, om tot een oplossing te komen. Wat hier gebeurt heeft niets met ondernemen te maken en zeker niet met het risico, maar met een slecht functionerend gemeentelijk apparaat. Wij vinden het ronduit belachelijk, dat de Storm van 's-Gravesandeweg zes maanden dicht moet voor een beetje herstraten. Het allerbelangrijkste, zonder vooroverleg met de ondernemers die van dit dorp moeten leven. Raad, ga alstublieft om tafel met de aannemer en verkort het proces. In deze verkorte periode zorg er minimaal voor dat het sluipverkeer dat de chaos veroorzaakt, buiten het dorp op zijn beurt wacht, zoals besproken op 9 januari, zodat wij als lokale ondernemers minimaal overlast ondervinden. Het is namelijk een kwestie van een keuze van het verkeer uit de bollenstreek om de Katwijkseweg te kiezen boven de N206 en N44. Wij Wassenaarse ondernemers hebben geen keuze. Wij moeten ondernemen. Immers aan het eind van de maand moeten gewoon de salarissen betaald worden. Tot slot vraag ik namens het bestuur om hier rekening mee te houden en alstublieft uw best ervoor te doen om de overlast tot een minimum te beperken. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel. Nu ga ik nog dringender vragen aan de overige sprekers om het echt kort te houden, want volgens mij zijn alle argumenten ondertussen wel over tafel gegaan. De volgende is de heer Den Hollander. Is daar nog behoefte of kan ik verder. Ik zie niemand gaan staan, dan ga ik verder. Oh, toch wel. Wilt u het echt kort houden?

De heer **Hogendoorn**: Geacht college. Ik ben Johan Hogendoorn, medefirmant van de Boerderij Nellesteijn, en ik spreek in namens de agrariërs in het gebied Maaldrift/Hogeboomseweg. Wij wonen en werken in dit gebied en onderhouden ruim 100 hectare grasland, wat bij onze bedrijven hoort, in de veelbesproken groene buffer. Het verbaast ons, dat zonder vooraankondiging en overleg begin 2018 drempels werden aangelegd en de weg verhoogd en versmald is. Volgens de LTO mogen alleen drempels worden aangelegd via een verkeersbesluit, welke altijd ter visie gelegd

dient te worden. Dit is niet gebeurd, dus deze drempels zijn ons inziens illegaal. Na de aanpassing is de weg smaller en hoger geworden. Fietsers vallen naast de berm of in de sloot door het hoge verschil tussen de weg en de berm. Ik nodig eenieder van de raad uit om een dagje mee te rijden in de trekker om het land te bemesten. Dan zult u die dag nog lang herinneren, want landbouwwerktuigen en boerenruggen hebben het zwaar te verduren over de drempels. Deze drempels maken ons werk met landbouwvoertuigen bijna onmogelijk. Onze vraag is dan ook, hoe kan het zijn dat er drempels aangelegd zijn zonder vooraf overleg te voeren met de hoofdgebruikers van deze erftoegangsweg. Het groeiseizoen staat weer voor de deur, het land moet bewerkt worden. Aan u de vraag om zo spoedig mogelijk de drempels te laten verwijderen, zodat wij weer gewoon ons werk kunnen doen. Dank voor uw aandacht.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan mevrouw Kapteyn.

Mevrouw **Kapteyn**: Ik zal het kort houden. Goedenavond allemaal. Ik ben niet heel erg formeel, want daar we zijn vanavond denk ik niet voor. Iedereen spreekt namens zijn en haar hart. Ik ben een observeerder en ik zie een aantal van jullie helaas een beetje zuchtend en gapend. Ik hoop dat het van ontspanning is, maar dat er ook wel geluisterd wordt. Dat ik hier spreek is niet alleen omdat ik het nu vervelend vind om te spreken, maar omdat we een heel groot probleem hebben. Alles is al aangekaart. Waar ik wel naartoe wil is, 'Wassenaar zijn we samen', heel kortgeleden, gedateerd 14 februari jl. op Valentijnsdag en ik hoop dat we dat met z'n allen voor ogen houden. Het gaat nu over de Storm van 's-Gravesandeweg, wat heel lastig is en dat het hopelijk voor 1 april haalbaar is, dat alles gewoon klaar is. Er zijn hele goede technologieën, daar kan ik een filmpje van laten zien, daarmee heb je geen mankracht nodig. Maar goed, dat even terzijde. Ik pleit voor een evaluatie voor een betere aanvoerroute in de toekomst. Want we hebben het nu over de korte termijn, maar ik denk dat het belangrijk is voor Wassenaar om te kijken op de langere termijn en het hele centrum van Wassenaar en even gezien de versstraat van Wassenaar, correctie van heel Nederland, weer de versstraat te laten zijn zoals die altijd zou moeten zijn en hoort te zijn en om het gehele centrum van Wassenaar weer zo leefbaar, bereikbaar en dus gastvrij en vriendelijk te laten zijn. De groene oase van de Randstad wordt nu vermeden, en dit is haaks op de 'Wassenaar zijn we samen'. En daarmee wil ik afsluiten.

De **voorzitter**: Vriendelijk dank. Dan heb ik mevrouw Van den Broek van Caatje Hoeraatje. Nou dat is toch geweldig als je een bedrijf hebt, dat zo heet.

Vertegenwoordigster namens mevrouw Van den Broek: Ik ben niet mevrouw Van den Broek, die was onverwacht verhinderd, maar zij heeft mij een mail gestuurd en gevraagd of ik het toch voor wil voorlezen, het is een korte mail, dus daar ga ik. Wij, Caat en Astrid hebben een prachtige speelgoedwinkel Caatje Hoeraatje aan de Van Hogendorpstraat 65. Wij ondernemen al elf jaar in Wassenaar met heel veel plezier. Nu is het momenteel niet makkelijk met al het onlinewinkelen van de consument, maar wij doen ons uiterste best. Wassenaar is een mooi dorp en daarbij horen mooie winkels, die makkelijk bereikbaar moeten zijn. Klanten klagen steen en been dat het bereik van het Wassenaarse dorp verschrikkelijk is. Einde van de dag zien we geen klant meer in de winkel, omdat ze weten dat ze vast komen te staan op de Van Zuylen van Nijeveltstraat. Ja, dan kan je als eigenaar je best doen, maar als je klant niet naar je winkel komt, dan houdt het echt op. Het eenrichtingsverkeer maken van de Johan de Wittstraat was totaal niet nodig geweest. Hierdoor was er gelijk al een probleem ontstaan. Het dorp moet gewoon goed bereikbaar zijn, zeker voor de aanliggende gemeenten. Dit moet toch op nummer 1 staan bij de gemeente Wassenaar. Is het echt niet mogelijk om op de Storm van 's-Gravesandeweg en de Johan de Wittstraat tijdelijk stoplichten te plaatsen, zodat er om en om auto's kunnen passeren. Er moet echt wat gebeuren. Wij hopen op een goede afloop. Een hoeraatje.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan heb ik staan de heer Boerenveen van De Luifel Bloemist.

De heer **Boerenveen**: Geachte raad, geacht college. Ik wil proberen om niet zestien keer hetzelfde te vertellen. Ik kom eigenlijk met een eigen frustratie. Ik spreek namens mijn vrouw, eigenaresse van De Luifel Bloemist. Zij is inmiddels drie jaar dag en nacht onderneemster op de Luifelbaan. Het eerste jaar op nummer 11 en toen kregen we een veel groter pand omdat het nog beter ging en werden wij geholpen door Henk van 't Slot, de Keurslager. Heel erg blij mee. Het ging fantastisch en wel hierom. De zaken gingen goed en na hard werken en bewijzen, kregen wij van Topbloemen het alleenrecht in Wassenaar. Nou u raadt het al, we mochten boeketten leveren in Wassenaar. Wat ik echter nooit kan of heb zien aankomen waren en zijn in mijn ogen de rare beweegredenen van de gemeente Wassenaar. Parkeerplaatsen weg op de Luifelbaan, vervangen door 300 fietsparkeerplaatsen. Duinrell, Duinrell, Duinrell en nog eens Duinrell. De Johan de Wittstraat eenrichtingsverkeer, eerder al genoemd, een van de belangrijkste aders van ons dorp. En als kers op de taart

de allerbelangrijkste ader, de Storm van 's-Gravesandeweg dicht. Nu een enorme terugloop van klanten en bestellingen, die wij zelf bezorgen. Onmogelijk. Voor een bestelling rekenen wij € 3,00, waarvan 20% voor Topbloemen, € 15,00 per uur voor de bezorgdienst, 100% verlies, twintig tot dertig minuten per bestelling. Met Valentijnsdag 24.00 uur klaar. We zijn naar Voorhout gereden, we zijn naar Noordwijk gereden. Waarom? Omdat de mensen en personeel vanuit Wassenaar al thuis waren. En toch wilde ik, samen met mijn vrouw, op Valentijnsdag het boeket bezorgen voor de liefde of voor haar of zijn liefde. Elke dag na het werk, ik ben zelf ook ondernemer in Wassenaar, altijd even gezellig naar de vrouw, een praatje met de ondernemers et cetera, et cetera. Niets meer van over, iedereen klaagt steen en been. De omzetten worden over en weer besproken, wat een vreselijke dag, weer geen klanten. Dit kan en mag geen maanden duren. Tegen de tijd dat de Storm van 's-Gravesandeweg weer toegankelijk is, is de Luifelbaan dood. En ik spreek namens alle winkels op de Luifelbaan. Dit was het, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan de heer Vermeulen van Ekoplaza.

De heer **Vermeulen**: Geachte voorzitter, geacht college, leden van de raad. Ik zal het ook kort houden. Ik pik even twee alinea's uit mijn verhaal dat ik had voorbereid. Ik sta hier namens Ekoplaza in de Langstraat. Wij hebben zeer recentelijk een landelijk onderzoek laten doen in onze 100 winkels en graag deel ik vanavond een van de belangrijkste uitkomsten van dit onderzoek. Dat is namelijk dat de bereikbaarheid van een winkel met stip op 1 staat als het gaat om de beantwoording van de vraag waarom men de winkel minder frequent bezoekt. Nu dus het tweede, ik sla een stuk over. Ik maak nogmaals van deze gelegenheid gebruik om echt mijn zorg te delen en erop te wijzen dat klantenaantal en omzet echt onder druk staan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan de heer Kroon.

De heer **Kroon**: Mijnheer de voorzitter, geacht college en geachte leden van de gemeenteraad. Ik vind het wel jammer, dat u de mensen die vanavond de moeite hebben genomen om hierheen te komen, niet voldoende de gelegenheid geeft om hun hart te luchten. Ik ben speciaal uit Zeist hierheen gereden, om aan te geven dat het mij niet alleen, maar een heleboel mensen tot hier zit. En dan vind ik het jammer, dat zij niet de gelegenheid krijgen om daar voldoende over te zeggen, maar ik zal wel proberen om me aan uw verzoek te doen houden. In 2004 ongeveer is er vanuit de gemeente een plan gekomen om het centrum Noord te ontwikkelen en dat plan is geslaagd. Er is een goed gerealiseerd winkelcentrum. De Wassenaarse consument leek daar heel blij mee te zijn. Alleen het probleem is dat dit wat extra verkeersbewegingen met zich meebrengt. En die worden langzamerhand een voor een om zeep geholpen. Het probleem is dat er dus nu minder bereikbaarheid is en dat resulteert dus in ontevreden winkeliers. U heeft er al een heleboel gehoord van die omgeving, die hun nood klagen. En dat vind ik jammer. Want wat is het probleem bij de gemeente, dat alles moet veilig, veilig, veilig, veilig, veilig. Maar naar mijn idee zijn er meerdere belangen, dan alleen veilig. Daarmee wil ik absoluut niet de veiligheid schofferen, maar wat ik wel naar voren wil brengen, is dat wij als detailhandel, als winkelbestand een verantwoording hebben. We hebben als winkeliers te zorgen dat er een goed winkelklimaat is. Wat ik begrepen heb, een aantal weken geleden, heeft u als gemeenteraad ook dat standpunt omarmd. U heeft unaniem gekozen voor een beeldkwaliteitsplan. Je kunt een winkelcentrum uiteraard opknappen. Dat is een essentieel belang. Maar veel belangrijker is de bereikbaarheid. En daarbij kun je niet alleen zeggen, omdat de veiligheid in het geding is moet de Johan de Wittstraat eenrichtingsverkeer worden. Je kunt niet zeggen omdat de veiligheid in het geding is, is de Van Hogendorpstraat maar één richting. Het kan ook beide richtingen op. Er zijn meerdere zaken te doen. Toch zal ik proberen het kort te houden. Ik hoop echt dat u het eenrichtingsverkeer in de Johan de Wittstraat weer terugdraait, dat u daar de moed voor heeft om tegen de bewoners te zeggen, waarvan een groot aantal alweer verhuisd is, we gaan het toch weer tweerichtingsverkeer doen. Daarnaast hoop ik dat niet alleen de raad en niet alleen het college, maar ook de ambtenaren meer oog hebben voor de ondernemers in het dorp. Want als alleen de veiligheid een belangrijke rol speelt, niet een goed functionerend winkelcentrum en het winkelhart is minder bereikbaar, dan zal het dorp steeds meer leegstand krijgen en daardoor steeds meer consumenten elders hun inkopen gaan doen en wordt het steeds rustiger en misschien ook wel veiliger of toch weer niet. Ik dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan heb ik de heer De Greef staan op mijn papiertje. Voor sommigen de oud-wethouder, zeg ik er maar even bij.

De heer **De Greef**: Dank u wel voorzitter. Toen ik vanmorgen de griffie belde, zei men dat ik drie minuten had. Ik dacht daar zal ik een verhaaltje voor maken. Eigenlijk is het voor u heel prettig, want u hoeft allemaal niet bij die ondernemers langs, ze komen naar u toe. Het kost een uurtje, één uurtje in al die jaren dat de middenstand van u nu vraagt om even gewoon te luisteren. Dus ik

denk ook, ik neem die drie minuutjes om mijn tekst gewoon voor te dragen. Voor wie het nog niet mocht weten, mijn naam is Henk de Greef. Ik heb een kapsalon in de Johan de Wittstraat, hoek Tuinpad en wij verhuren onroerend goed aan de Van Hogendorpstraat. Na zoveel insprekers weet u waarom zo'n grote groep ondernemers voor u staat. De gemeente Wassenaar herstraat een klein gedeelte van de Storm van 's-Gravesandeweg. Herstraat. Nu blijkt dat het middel tot herstel erger is dan de kwaal. Een afsluiting van een halfjaar voor slechts herbestrating. We moeten er niet aan denken dat in de toekomst de riolering ook nog zou moeten worden vernieuwd. Het is te prijzen, dat de gemeente de openbare ruimte goed onderhoudt, maar het kan niet zo zijn dat eigenlijk het gehele dorp en de winkeliers in het bijzonder daar de dupe van worden. De middenstand kan deze tegenslag niet verwerken. Met elkaar is op 10 januari jl. vastgesteld, dat het zo niet verder kon en nu kan worden vastgesteld dat aanvullende maatregelen geen vruchten afwerpen. Als een van de oplossingen werd het gedeeltelijk openstellen van de Storm van 's-Gravesandeweg voorgesteld. Dit is afgewezen wegens de Arbowet, voor de veiligheid en de werkomstandigheden van de wegwerkers. Voorzitter als dit zo doorgaat zijn er geen werkomstandigheden meer voor een aantal winkeliers en hun personeel. De concurrerende omgeving, internet en bezorgdiensten maken het al zwaar genoeg. Deze klus, herbestrating, had niet op deze wijze moeten worden uitgevoerd. Ik zou willen voorstellen dat de weg nu tijdelijk wordt dichtgelegd en dat er een betere wijze van uitvoering, in gezamenlijkheid, wordt bepaald. Voorzitter, ik ben mij ervan bewust, dat de medewerkers met de beste bedoelingen raad en college hebben geadviseerd, maar oplossingen aan het bureau of aan de tekentafel gemaakt, pakken wel eens verkeerd uit. Dat is toch wel bewezen. Het zou van koppigheid getuigen hiermee door te gaan. Voorzitter, afgelopen weekend is de enquête over de rijrichting in de Johan de Wittstraat afgesloten. We gaan toch niet meemaken, dat daar nog een keer de rijrichting wordt omgedraaid. Zonder eigen waarneming tot waarheid te verheffen, hebben we toch kunnen waarnemen dat de huidige rijrichting de minst slechte is. Het tweerichtingsverkeer had niet moeten worden opgeheven. Tijdens de noordelijke rijrichting werd veelvuldig de rijrichting genegeerd. Handhaving is begrijpelijk niet altijd mogelijk. Het indraaien van het Tuinpad ging regelmatig gepaard met schade aan geparkeerde auto's. Voor de bezoekers vanuit de noordelijke richting is de Van Hogendorpstraat, met parkeergarage, een goede ontsluiting van het centrum. Nogmaals, verandering, zeker in deze omstandigheden, is zeer onverstandig. Tot slot, leden van de raad, u bent het hoogste gezag binnen de gemeente en u geeft, bijna allen, in uw programma's aan hoe belangrijk het is dat het ondernemingsklimaat en de bereikbaarheid binnen Wassenaar heel goed moet zijn. Mag Ondernemend Wassenaar op u rekenen en wellicht om ongebruikelijke maatregelen vragen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan de laatste op het lijstje is de heer Rooijakkers.

De heer **Rooijakkers**: Goedenavond voorzitter, college, raad. Mijn naam is Leonard Rooijakkers. Ik ben mede-eigenaar van het familiebedrijf Rooijakkers dat al meer dan 150 jaar bestaat. Met name leveren wij al meer dan 150 jaar vaste en vloeibare brandstoffen. Om te beginnen zijn wij 35 jaar geleden wegbestemd uit de Molenweg. De afgelopen vijf jaar worden onze tankstations aan de Hofcampweg steeds moeilijker bereikbaar gemaakt. Het versmallen van de Hofcampweg tussen de Albert Heijn en ons tankstation, de situatie rond de Johan de Wittstraat en alle andere wegwerkzaamheden aan de hoofdverkeersaders van ons dorp, hebben ertoe geleid dat wij een forse verlaging hebben van onze omzet in zowel liters brandstof als in alle andere activiteiten in en om onze tankstations. Het voortbestaan van onze tankstations is afhankelijk van een goede bereikbaarheid. Al onze klanten die aan de zuidzijde van de Van Zuylen van Nijeveltstraat wonen, worden constant geteisterd door heftige verkeershinder om ons tankstation te bereiken. Uit cijfers is gebleken dat deze klanten een ander tankstation op hun route hebben gevonden. In plaats van het gunnen van hun lokale ondernemer, zijn zij nu genoodzaakt om bij een ander tankstation te gaan tanken. Het is niet mogelijk tot lastig om deze klanten terug te winnen, aangezien zij een ander ritme hebben aangenomen. Sinds de wijziging van de Johan de Wittstraat, hebben wij de omzet zien dalen met 15% tot 20% en deze omzet is helaas niet teruggekomen. Helaas zien wij dit weer gebeuren sinds de wegwerkzaamheden aan de Storm van 's-Gravesandeweg. De omzet is weer met 15% tot 20% gedaald. Het zou de gemeente sieren om een oplossing te creëren voor deze verkeersproblematiek. Mijns inziens is het terugbrengen van de Johan de Wittstraat naar de oude situatie een eerste stap, zodat de doorstroming van lokaal verkeer hersteld wordt. Dit zou voor de bewoners en de ondernemers aan beide zijden van de Van Zuylen van Nijeveltstraat een belangrijke oplossing zijn. Stap 2 is om de duur van de wegwerkzaamheden aan de Storm van 's-Gravesandeweg te verkorten, zodat wij kunnen gaan starten met het terugwinnen van onze klanten, om zo ons hoofd boven water te houden. En dan nog dit. De volgende wijziging in het verkeer om onze tankstations wederom slechter bereikbaar te maken is al geschetst in een voorlopig ontwerp. Het betreft het voorlopige ontwerp voor het opknappen van de kop van de haven. In dit ontwerp wordt de kop van de haven autoluw gemaakt. De auto is er dus niet meer welkom. Hierdoor wordt de Hofcampweg aan één kant praktisch afgesloten. Deze wijziging zet onze bedrijfsactiviteiten nu definitief op het spel. Het

kan toch niet zo zijn dat een lokale ondernemer die meer dan 150 jaar actief is in Wassenaar, om zeep wordt geholpen door zijn eigen gemeente. Alles draait bij ons om de traffic en de bereikbaarheid. Jarenlang hebben wij de gemeente niet lastiggevallen met onze mening en problemen, maar nu is ook voor ons de maat vol. Iedereen begrijpt dat onderhoud nodig is. Daar heeft men begrip voor. Maar hebt alstublieft als gemeente ook begrip voor de lokale ondernemers en zijn medewerkers. De Hofcampweg en de bedrijfsterreinen aan de Van Hallstraat zijn simpelweg slecht bereikbaar geworden. Ik hoop dat u, de gemeente, onze woorden serieus neemt en zult zorgen voor een passende oplossing. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. U vraagt uw woorden serieus te nemen. Ik denk dat de hele raad en het college de woorden van alle sprekers serieus neemt. Ik kan me voorstellen dat ten aanzien van de discussie over de verkeersproblematiek, de raad verder met de wethouder zal spreken in de commissie Fysiek Domein, waar verkeerszaken thuishoort. Ik begrijp, dat de heer Van Noort een ordevoorstel wil doen.

De heer **Van Noort**: Ja dank u wel voorzitter. Ik moet zeggen, ik zie dat hier bij een hele grote groep mensen eigenlijk een bepaald onderwerp heel veel dwars zit. En ik zou toch vanavond iets bijzonders willen doen, door het college toch te verzoeken kort tekst en uitleg te geven aan deze mensen en misschien al iets te vertellen over de voortgang van het proces. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik kijk of de wethouder daartoe op dit moment bereid en in staat is. Want ik kan me ook voorstellen dat dat lastig is. Maar aan de andere kant getuigt het van moed als je à l'improviste daartoe reageert. Ik zie dat de wethouder daartoe bereid is. Zij neemt een plek waar zij het publiek kan zien en ik denk dat dat ook goed is. Wethouder, u heeft het woord.

Wethouder **Klaver**: Dank u wel voorzitter. Geachte insprekers, geachte leden van de raad. De werkzaamheden aan de Storm van 's-Gravesandeweg hebben echt heel veel stof opgeworpen en heel veel storm en discussie met zich gebracht. Wij realiseren ons echt als college en als ambtenaren dat het werk meer heeft teweeggebracht dan dat wij aanvankelijk hadden gedacht. Wij proberen ook zo goed mogelijk maatregelen te treffen die de overlast zouden kunnen verminderen. Er zijn heel veel oplossingen aangedragen. Niet alleen in de besprekingen die wij hebben gehad, maar ook via de mail en telefoontjes die binnen kwamen. Maar sommige oplossingen zijn echt moeilijk uit te voeren. We blijven echt zoeken naar mogelijkheden. Wat er natuurlijk ook nog speelt is, dat voor sommigen is de afsluiting van Wassenaar vanuit de richting Katwijk... Ga je Wassenaar helemaal afsluiten, dan heb je daar ook weer problemen. Dus je kunt niet overal en ieders wensen meteen volgen. We kunnen Wassenaar niet zowel aan de Kokshornlaan als aan het Bomenlaantje tegelijk afsluiten. Dat kan niet. Er zijn echt een paar dingen en ik geef het helemaal toe. Ik ben met verschillende ondernemers en de ondernemersvereniging in gesprek geweest en heel veel opties hebben de revue gepasseerd, maar dan moet je altijd nog terug naar de deskundigen en kijken of het uitvoerbaar is. Dan pas kun je er daadwerkelijk actie op ondernemen. Dat proberen we ook zo goed mogelijk te doen, maar als het niet uitvoerbaar is, dan kunnen we het ook daadwerkelijk niet doen. Sommige opties die ook ter sprake zijn gekomen, die ogen dat ze verlichting zullen geven, maar als ze dat niet daadwerkelijk doen, waarom zou je die dan ook gaan ondernemen. Maar we blijven er echt aan werken. We zien echt dat de nood aan de man is. De weg ligt nu open. We hebben ervoor gekozen dat we in een beschermd dorpsgezicht wonen. De straat en de steentjes die erin gelegd worden, die kunnen niet machinaal gelegd worden. Dat kan pas bij het stuk na de Duinrellweg. Dan gaat het ook zo gebeuren. Maar dat zijn keuzes, die wij gemaakt hebben. Om die terug te draaien, wordt erg moeilijk. Het is heel vervelend dat de overlast die er nu is. We blijven eraan werken en ik blijf met u in gesprek. Ik hoop echt dat we er met z'n allen uitkomen. Ik ga graag met de commissie in gesprek op 3 maart om te kijken of er misschien vanuit de raad een oplossing mogelijk is. Een optie die werd aangedragen om het te versnellen kost geld. Op het moment is er geen geld in het project. Als het project versneld moet worden, dan is het aan de raad om daar een uitspraak over te doen. Ik kom met u graag in gesprek in de commissie. Ik blijf in gesprek met alle ondernemers, want we hebben samen een probleem en ik zou dat graag samen met u willen oplossen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank. Dan is voor dit moment dit onderwerp afgesloten. Dank aan u allen voor de moeite die u hebt genomen. Ik heb ook goed geluisterd naar de mijnheer die uit Zeist kwam. Ik had natuurlijk het idee dat veel verhalen overeen zouden komen, maar ook heb ik gewild want ik zag dat sommige raadsleden naar mij keken als kan het niet een beetje sneller en ik zag anderen zeggen laat maar, geef maar ruimte want dat is op dit moment nodig. Ik heb dat laatste vooral gedaan, zonder u te verleiden om allemaal hetzelfde te zeggen, maar uw verhalen waren aanvullend. Dank voor uw inspraak. Blijf vooral in gesprek met de wethouder en haar medewerkers en het college. Kijk ook naar de raad en dat hebt u vandaag ook gedaan, hoe wij de komende tijd

daarmee verdergaan. Niemand is er in deze raad en in dit college en in deze ambtelijke organisatie om onze ondernemers te pesten, maar we moeten met elkaar kijken hoe we hier het beste uitkomen. Nogmaals dank. Ik ga het nu echt afronden, we gaan het niet herhalen. Zeer veel dank. Het spreekrecht is nu voorbij. Ik moet nu echt wel streng zijn, want anders gaan we er een vrij debat van maken en dat is niet de bedoeling. Ik ga nu verder met de agenda.

3.b Over agendapunten

4. Notulen
Notulen raadsvergadering 22 januari 2019
Notulen raadsvergadering 7 februari 2019

De **voorzitter**: Aan de orde zijn de notulen van 22 januari 2019 en 7 februari 2019. Ik heb geen wijzigingsvoorstellen gezien, dus ik stel voor die notulen vast te stellen.

5. Lijst ingekomen stukken

De **voorzitter**: De lijst van ingekomen stukken. U kunt er kennis van nemen. Ik stel voor volgens afdoening dat te doen.
Ik begrijp dat er behoefte is om even te schorsen, zodat u weg kunt gaan. Want er staan, met alle respect, geen spannende dingen meer voor u op de agenda. Dus ik geef even gelegenheid, als u wilt, om in alle rust weg te gaan. Dan gaan wij over twee, drie minuten verder.

Schorsing

6. Hamerstukken
- **a. Pilot Thuisbezorgen Paspoorten en Identiteitsbewijzen**
- **b. Duurzame renovatie Sportcomplex RKSV Blauw-Zwart**
- **c. Rekenkamercommissie: Rapport onderzoek Toegang tot voorzieningen WMO**
- **d. Aanpassing Verordening presidium 2018 en tweede wijziging Reglement van Orde gemeenteraad Wassenaar 2018**

De **voorzitter**: Dames en heren, ik heropen de vergadering. We zijn toe aan de hamerstukken. Onder 6a, Pilot Thuisbezorgen Paspoorten en Identiteitsbewijzen. Onder 6b, Duurzame renovatie Sportcomplex RKSV Blauw-Zwart. Onder 6c, Rekenkamercommissie: Rapport onderzoek Toegang tot voorzieningen WMO. Onder 6d, Aanpassing Verordening presidium 2018 en tweede wijziging Reglement van Orde gemeenteraad Wassenaar 2018. Aldus vastgesteld.

7. Bestuurlijke afspraken Unmanned Valley Valkenburg

Verdaagd naar extra raadsvergadering d.d. 5 maart 2019.

8. Vaststellen normenkader accountantscontrole 2018

De **voorzitter**: Aan de orde het bespreekstuk, het vaststellen van het normenkader accountantscontrole 2018. Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Paulides heeft het woord gevraagd en de heer Borm. De heer Paulides als eerst.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Als eerste wil ik opmerken, dat ik toch wel een beetje verbaasd ben over dit stuk. Verbaasd omdat we toch een goede ambtelijke organisatie hebben, een wethouder en een subcommissie Planning en Control. En toch komt dit stuk op tafel. Zonder goed normenkader kan de accountant geen goede controle uitvoeren. Helaas kon ik bij de subcommissievergadering niet aanwezig zijn en mis ik in dit stuk wat zaken. Tegelijkertijd zie ik er zaken in staan, die er mijns inziens niet in thuishoren. Ook vraag ik mij af waarom de citeertitels niet gebruikt worden. Maar even terugkomend op zaken die er volgens mij niet in horen te staan. Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland. Ik weet niet dat wij daar deel aan nemen. Volgens mij neemt alleen Voorschoten daaraan deel. En er staat er nog één in. Gemeenschappelijke regeling GGZ-subsidies. Ook daar nemen we niet aan deel, maar misschien kan de wethouder uitleggen wanneer wij deelnemer zijn geworden. Ik denk dat ze eruit moeten eerlijk gezegd. Het college heeft zijn mond vol over dat er meer aandacht moet zijn voor de gemeenschappelijke regelingen, maar het is kennelijk niet van belang dat de accountant hierop controleert. En dat terwijl er met deze regelingen heel veel geld is gemoeid. De GR WODV en de GR VRH, sorry voor de afkortingen, is een collegeregeling en die staat erin. Dan zou het logisch zijn dat andere GR-regelingen er ook in

staan. Ik noem ze op GR GGD Haaglanden, GR ODH, Omgevingsdienst Haaglanden. De GR BSGR, de GR Avalex, de GR H10, de GR Kust-, Duin- en Bollenstreek, de GR MRDH. Waarom de WODV wel vermeld, de Veiligheidsregio wel vermeld en deze andere niet vermeld. Ze worden genoemd in het hoofdstuk Verbonden partijen in de begroting, dus het zou heel makkelijk moeten zijn om die over te nemen. Ze worden ook genoemd in het digitale overdrachtsdossier in hoofdstuk 2. Als het daar allemaal zo duidelijk in staat dan vraag ik mij af hoe deze commissie, de wethouder en ambtelijke organisatie tot dit stuk heeft kunnen komen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer, dan de heer Borm.

De heer **Borm**: Voorzitter, in de subcommissie Planning en Control hebben we vorige week uitgebreid gesproken over het normenkader. Dit is een formaliteit dat ieder jaar moet worden vastgesteld. Ik zelf ben een redelijk nieuw raadslid, de heer Paulides zit hier al een aantal jaar in de raad. Hij heeft dus ook al een aantal jaar de punten die hij zojuist aan ons gemeld heeft, kunnen zien bij de eerdere vaststellingen van de normenkaders. Dat praat ze absoluut niet goed. Hij had ook de gelegenheid om hier amendementen op in te dienen. Wat niet wil zeggen, dat hij misschien geen gelijk heeft. Ik ben er benieuwd naar de reactie van de wethouder op de aangedragen punten. Het zou heel goed kunnen, dat hij daarin een terechte opmerking maakt, maar we willen de accountant er niet van weerhouden om zijn werk te doen. Dit normenkader is een formaliteit en moet worden afgesproken. Het moet door de raad worden vastgesteld en kan niet door de subcommissie worden vastgesteld. Dit heb ik mij laten vertellen in de subcommissie Planning en Control. Dus als VVD horen wij ook graag de reactie van de wethouder op dit punt, maar wij zijn wel voornemens om vanavond een normenkader vast te stellen, omdat we nou eenmaal aan die verplichting moeten voldoen en ook tijdig, voor 1 maart a.s., de accountant die ruimte willen laten. Tot slot, in de vorige commissievergadering is het erop gekomen en verkeerden we in de veronderstelling dat dit een reactie was op het verzoek, gedaan in de subcommissie Planning en Control in november, om een plan van de accountant. Dit omdat er verder geen enkele toelichting bij dit normenkader was. In de subcommissie is die toelichting wel uitgebreid gegeven. Dat dit dus een formaliteit is, dat het door de raad moet worden vastgesteld, dat we niet moeten zien als vervanging van het plan van de accountant. Dat zullen we los daarvan nog gaan krijgen. Dus vandaar dat ik als voorzitter van de subcommissie Planning en Control, met instemming van de aanwezige leden van de subcommissie Planning en Control, de voorzitter van de raad via de griffie heb gevraagd het vanavond te agenderen en de accountant niet nog een maand langer te laten wachten.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Ik kijk of er nog andere raadsleden het woord willen voeren. Dat is niet het geval. Ik geef het woord aan wethouder Schokker.

Wethouder **Schokker**: Dank u wel voorzitter. De heer Borm heeft het zojuist uitgelegd. Dit is vorige week besproken in de subcommissie Planning en Control, waar de heer Paulides helaas niet bij aanwezig kon zijn. Het is natuurlijk een stuk van de raad. De accountant wordt door de raad geselecteerd en gevraagd om zijn werkzaamheden uit te voeren en hij wordt vervolgens getoetst aan dit normenkader. Ik zou zeggen op het moment dat er een regeling op staat die niet helemaal van toepassing is, de heer Paulides geeft het voorbeeld van Holland Rijnland, dan kan de accountant gewoon zeggen ik verklaar het niet van toepassing. Vorige week in de commissie is de mogelijkheid geweest om dit te bespreken. Het is aan de raad om daar nu een uitspraak over te doen. Het voert wat ver om het regeling voor regeling door te lopen. Ik wil alleen zeggen dat dit document tot stand is gekomen met steun van de ambtelijke organisatie, dat er goed over is nagedacht en dat duidelijk is aangegeven waar de verschillen zitten ten opzichte van vorig jaar. De accountant geeft ook duidelijk aan dat hij hiermee uit de voeten kan en dat is denk ik ook enorm belangrijk. Ik denk ook, en dat heeft de heer Borm al gezegd, dat het voor de voortgang van de werkzaamheden van de accountant echt wel heel belangrijk is dat het normenkader wordt vastgesteld en dat hij zijn werkzaamheden kan gaan aanvangen. Daar wilde ik het even bij laten.

De **voorzitter**: Dank. Ik kijk even of er nog behoefte is aan een tweede termijn. De heer Paulides.

Tweede termijn

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Het is inderdaad een formaliteit, maar ik vind wel dat de stukken op zich correct horen te zijn. Wat er niet in hoort te staan, dat zou eruit moeten. En wat er in moet, dat zou erbij moeten komen. Ik weet niet wat de meest pragmatische oplossing is. Dat misschien de stukken aangevuld kunnen worden, zoals dat in het digitale overdrachtsdossier is vastgesteld. Daar staan ook de stukken in, die hier niet genoemd zijn, maar daar staan ook de stukken niet in die hier nu wel genoemd worden, zoals Holland Rijnland en GGZ. Haal ze eruit en zorg dat de andere GR's eraan toegevoegd kunnen worden. Ik weet niet wat de meest pragmati-

sche oplossing is, maar dat is van de raad. Ik denk dat we de griffier kunnen vragen om dat in overleg aan te passen. Dank u wel.

De **voorzitter**: U doet de suggestie om het op een paar punten nog even te controleren. Ik denk dat het goed is dat op dat punt de wethouder ook met de griffier overleg heeft om te kijken, zitten er inderdaad schoonheidsfoutjes in die gecorrigeerd moeten worden, omdat ik vermoed dat in Voorschoten en Wassenaar dingen door elkaar zijn gaan lopen, maar dat we het zo wel als een correcte opdracht voor de accountant kunnen vaststellen. Kunt u met deze kanttekening zeg maar, en een kleine opdracht aan het college, daarmee het normenkader vaststellen? Wenst iemand stemming? Dan concludeer ik dat u unaniem instemt met het normenkader accountantscontrole 2018.

9. Motie vreemd aan de orde van dag

De **voorzitter**: Dan aan de orde de motie vreemd aan de orde van de dag, die door de heer Van Noort is aangekondigd. U heeft daar al kort iets over gezegd. Als u behoefte heeft daar meer over te zeggen dan heeft u daar gelegenheid voor. U wilt dat niet doen. Dan kijk ik eerst of er andere raadsleden zijn die willen reageren op het initiatief van de PvdA. Ja dat is wel het geval, de heer Weyn van Lokaal Wassenaar!. U heeft het woord.

De heer **Weyn**: Ja dank u voorzitter, ik zal het ook kort houden. Ik vind het een sympathiek voorstel. Wij zouden alleen graag een dekkingsvoorstel willen zien voor deze motie, mochten we hierin meegaan. Ik heb van de wethouder begrepen, dat dit te zijner tijd een wettelijke verplichting wordt, maar dat dat enige tijd kan duren en dat er potentieel kosten uit voortkomen waarvoor dekking in het Sociaal Domein moet worden gezocht. Dus als de wethouder daar mogelijk een antwoord op kan geven, dan kan de heer Van Noort deze motie aanhouden, totdat dat dekkingsvoorstel er is. Maar nogmaals, wij staan daar op zich sympathiek tegenover maar niet zonder dekking.

De **voorzitter**: Dank. Ik zie de heer Everard. U komt allemaal aan de beurt. Als eerste zag ik de heer Everard, dan de heer Van Doeveren en dan de heer Paulides.

De heer **Everard**: Voorzitter, wij vinden het niet alleen een sympathiek voorstel, maar we vinden het ook heel erg goed. Het is een onderdeel van een heel pakket aan maatregelen waar dit kabinet mee bezig is, om mensen met problematische schulden veel beter aan te pakken. Dan kun je natuurlijk gaan kijken naar wat kost het op dit moment, maar de kunst is ook altijd te kijken naar wat levert het op. Als we mensen veel beter kunnen helpen op korte termijn, zo snel mogelijk, liever gisteren dan morgen, dan levert dit ons ook veel op. Maatschappelijk maar ook de gemeente zelf. Dus wij gaan zeker voor dit voorstel stemmen, we vinden het een uitstekend initiatief.

De **voorzitter**: Dank u zeer. De heer Van Doeveren. Ik heb u net gezegd, dat ik die volgorde zou doen. Als u allemaal onder de veren van de voorzitter gaat schieten, dan is het eind zoek. Mijnheer Van Doeveren.

De heer **Van Doeveren**: Ja dank u wel voorzitter. Net als de heer Everard, steun ik ook het huidig kabinet en de meeste plannen die daaruit voortkomen. Deze motie is wel erg goedkoop, want er zit geen dekking bij en dat is toch een beetje het geven van een rondje gratis bier en dan snel weggaan voordat de rekening komt. Dus ik zeg eerlijk, het doel is sympathiek, maar ik hoor graag van de wethouder waar dan de dekking binnen het Sociaal Domein is. Bezuinigingen op het zwembad of de bibliotheek zien wij in ieder geval niet zitten. We hebben net de begroting vastgesteld. Dus onze steun is daarvan afhankelijk. We zouden ook bij de voorjaarsnota verder kunnen kijken en dit dan meenemen in de bredere financiële afweging, zodat het niet alleen een wens is, maar we ook kunnen kijken of we het kunnen uitvoeren. Want dan heeft Wassenaar er ook echt iets aan.

De **voorzitter**: Dank. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Ja, nu ga ik de heer Van Noort even helpen. Het is absurd dat er gezegd wordt dat er een dekkingsvoorstel moet zijn, want het gaat over de beslagvrije voet. Er wordt helemaal geen schuld kwijtgescholden. Het bedrag blijft gewoon staan, alleen de beslagvrije voet wordt aangepast. Dus daar is geen dekkingsvoorstel voor nodig. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank. Anderen nog uit de raad? Niet. Ik zie de wethouder al popelen om te gaan spreken. Mevrouw Zweerts de Jong.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja, dank u wel voorzitter. Het heeft er niet mee te maken dat wij hierdoor inkomsten mislopen, wij krijgen gewoon minder inkomsten als de beslagvrije voet omhooggaat. Ook ik sta zeer sympathiek natuurlijk tegenover dit voorstel. We willen heel graag dat mensen minder lang in die schulden zitten en ze zo snel mogelijk helpen. We komen binnenkort met een schuldhulpbeleid. Dat komt er sowieso aan. Wat ik eigenlijk wilde voorstellen, om te kijken naar wat voor inkomsten hebben we minder. Dat weten we ongeveer, dat is € 35.000,00. Het kan zijn dat het rijk ons gaat compenseren. Dat wil ik heel even afwachten, wat de mogelijkheden zijn. En ik wil even kijken, zoals de heer Everard al zei, hoeveel zou het uiteindelijk opleveren. Dat is heel lastig. Ik wil eigenlijk voorstellen om in de Voorjaarsnota met een voorstel te komen, zodat u dan met z'n allen kunt beslissen of u dit nu wel of niet wil. Dan laat ik het aan u, maar ik wil wel even met een goed voorstel komen. Ik kan me voorstellen, dat u denkt ja ik ga maar zomaar € 35.000,00 halen. Dat is best veel voor deze raad. En we hebben nog andere problemen op te lossen, inderdaad, binnen het sociaal domein. Dus ik wilde het eigenlijk in een totaalvoorstel meenemen, zodat u een gedegen voorstel heeft. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Ik zie de heer Van Noort ook popelen om daarop te reageren. We beginnen daarmee met de tweede termijn.

Tweede termijn

De heer **Van Noort**: Ja dank voorzitter. Ik heb goed naar de wethouder geluisterd en er staat ook in de motie op zich niet per direct nu, maar zo snel mogelijk. Voorzitter, ik zou dan willen voorstellen, dat ik de motie aanhoud tot de Voorjaarsnota. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Nu, dan denk ik dat we niet te lang over de tweede termijn moeten doen. U heeft gehoord dat de wethouder inhoudelijk en dat wordt ook door een aantal fracties gedeeld, het doel steunt, maar dat er wat rekenwerk nodig is om met name inzichtelijk te maken wat dat dan financieel betekent en dat we dan in het kader van de Voorjaarsnota daarover kunnen praten. Dat zal uit mijn hoofd 9 juli 2019 zijn, de raadsvergadering over de Voorjaarsnota. Dan heb ik het over de Kadernota, volgens mij haal ik nu dingen door elkaar. In ieder geval ergens voor de zomer. Kunnen we met die conclusie, daarmee constateren dat de motie even is aangehouden en dus niet in stemming wordt gebracht en dat we in afwachting zijn van nadere informatie van de wethouder, in het licht van de strekking van deze motie. Ja?

10. Vragenronde

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de vragenronde. Ik heb een aantal raadsleden die een vraag hebben aangekondigd. Als eerste de heer Ronke over woningbouw.

De heer **Ronke**: Ja voorzitter, dank voor het woord. Een vraag aan de wethouder. Wij hebben in het coalitieakkoord afgesproken dat we woningbouw gaan doen in Wassenaar. We zijn daar allemaal heel erg blij mee. Nu is de vraag: wat is de stand van zaken. Welke locaties zijn inzichtelijk waar gebouwd kan worden, wat wordt waar gebouwd, waar komen de middenhuurwoningen, waar komen de middenkoopwoningen en waar komt sociale woningbouw. Ik zou graag aan de wethouder willen vragen, hoe staat het ervoor en kan hij binnen een redelijke termijn van een maand aangeven waar we gaan bouwen in Wassenaar.

De **voorzitter**: Wethouder Wassenaar kunt u daar kort op reageren. Misschien wel goed om nog even in herinnering te roepen, dat de vragenronde bedoeld is voor korte vragen met korte antwoorden en geen lange debatten. Als er geen korte antwoorden mogelijk zijn, dan gaan we het schriftelijk doen. Dat is alvast een voorzetje voor de wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Dank u wel voorzitter. Ik kan de heer Ronke toezeggen dat ik het woningbouwprogramma, zoals we dat regulier aan de provincie leveren, op heel korte termijn kan aanbieden. Mogelijk ziet u dat ook al op bepaalde terreinen, maar dat weet ik niet zeker. Maar alle andere bouwlocaties, die wij als raad ook herkend hebben bij de Woningbouwvisie, daar is nog geen uitwerking op geweest. Dat is gepland in het collegewerkprogramma en dat staat voor dit jaar op het programma. Ik kan u alleen maar beloven dat ik mijn uiterste best zal doen om dat naar voren te halen om het zo snel mogelijk te hebben, maar we moeten natuurlijk wel werken met de capaciteit die er is en er zijn ook andere dingen afgesproken. U zult nog even geduld moeten hebben als het gaat om die andere locaties die wij ook als mogelijke bouwlocatie zien. Het overzicht wat waar op korte termijn gebouwd wordt en wat er in de pijplijn zit, dat krijgt u binnenkort.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik stel voor, dat we verdergaan. U kunt ongetwijfeld in de commissie hier de wethouder op bevragen, dus u houdt dit gewoon vast. Een tweede spreker is de heer Van Sloten over de stand van zaken met betrekking tot het parkeerterrein van Museum Voorlinden. Ik zie dat de heer Van Caldenborgh is gebleven, dus vraag en antwoord nu.

De heer **Van Sloten**: Ja dank voorzitter, daar staan we dan weer over Museum Voorlinden. Eigenlijk had ik me na de vorige raadsvergadering voorgenomen geen vragen meer te gaan stellen, want dat had toch niet zo ontzettend veel zin. Ik heb in de commissie wel vragen gesteld en daar is volgens mij een keiharde toezegging op gedaan. Er moest alleen nog toestemming komen van de milieudienst om gronden op te slaan binnen de oude moestuin en dan zou de aannemer klaar staan om binnen twee weken het terrein te verwijderen. Ik ben daar vanochtend langs gefietst en vorige week ook een keer. Er is nog echt helemaal niets gebeurd. Volgens mij is die toestemming er inmiddels wel. Nu we hebben in de tussentijd gehoord, dat nu het verzoek er ligt om de parkeerplaats nog een jaar lang te laten liggen. Eigenlijk is mijn vraag inderdaad een update te krijgen van de stand van zaken, maar ik ben er eigenlijk wel een beetje klaar mee. Dus ik wilde eigenlijk voorstellen om mijn vraag in te trekken en dan hoor ik graag schriftelijk wat het collegebesluit uiteindelijk is geworden en daarbij aankondigen dat ik bij de volgende raadsvergadering een motie van wantrouwen ga indienen als de parkeerplaats nog niet weg is. Want ik heb ondertussen wel het gevoel, dat we een beetje aan het lijntje worden gehouden en daar heb ik geen zin meer in. Dus ik trek mijn vragen in.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan de heer Borm over afvalbeleid.

De heer **Borm**: Voorzitter, de VVD heeft een aantal vragen over het rapport Bron- en nascheiding, en met name over het proces, over Avalex, over afvalbeleid. Een klein beetje context. We hebben in het coalitieakkoord afgesproken dat er een quickscan zou komen bron- en naschending, zodat we als raad zo snel mogelijk op inhoudelijke gronden onze overwegingen konden bepalen, om uiteindelijk een afvalbeleid te kiezen. Dan is er op 28 november 2018 eindelijk die quickscan, die krijgen we vervolgens pas begin februari. Die quickscan blijkt dus helemaal gebaseerd te zijn op eigen informatie, interne onderzoeken van Avalex, die ook al in september 2018 gepubliceerd zijn en in december al met de gemeenteraad van Delft gedeeld zijn. Wij hebben nu pas afgelopen vrijdag de evaluatie van het nieuwe inzamelen ontvangen. Een week geleden hadden we hier een bespreking over die quickscan. Daar is glashard beweerd dat er nog helemaal niets bekend is aan evaluatie van het nieuwe inzamelen. Die lag er al vijf maanden te verstoffen. Dus we hebben hier een aantal vragen over. Die vragen ga ik niet letterlijk voorlezen, want in het belang van de tijd lijkt me dit niet verstandig. De wethouder heeft de vragen wel allemaal gekregen. Graag zou ik wel even willen vragen over het vervolgproces vanaf nu. Kan de wethouder toezeggen dat de raad rapportages van Avalex echt zo snel mogelijk gaat krijgen en dat de wethouder zich gaat inspannen om interne rapporten die relevant zijn voor onze raad en voor lopende onderzoeken, ook zo snel mogelijk met die onderzoekers en de raad te delen, zodat we zo snel mogelijk deze discussie over bron- en nascheiding kunnen gaan voeren. Verder de vraag: wat wordt na de beantwoording op 4 maart a.s. van de schriftelijke vragen het vervolgproces inzake bron- en nascheiding. Tot slot, indien het vervolgproces een vervolgonderzoek bevat, kan de wethouder dan toezeggen dat we als commissie de precieze opdracht van het vervolgonderzoek mogen vaststellen, om te voorkomen dat er een onderzoek gedaan wordt naar een vraag waarvan we het antwoord eigenlijk niet willen weten en dat we als raad eerst ons buigen over welke vragen we nu eigenlijk beantwoord willen zien en dat we daarna met de antwoorden van de onderzoekers in onze arm een heel goed geïnformeerde discussie kunnen voeren en als raad een weloverwogen besluit kunnen nemen. Dat waren mijn vragen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zie dat de heer Van Noort wat wil zeggen.

De heer **Van Noort**: Het is eigenlijk een ordevoorstel, mijnheer de voorzitter. Ik heb altijd begrepen dat vragen in de raad, vragen zijn die om een of andere reden geen uitstel dulden. Dit soort vragen horen, mijns inziens, gewoon in de commissie thuis.

De **voorzitter**: Dat neem ik even voor kennisgeving aan. Interrupties mogen volgens het Reglement van Orde niet geplaatst worden, maar dit is inderdaad een ordevoorstel. Ik geef de wethouder kort het woord. Het is mij wel opgevallen dat het aantal vragen en de complexiteit van de vragen, wel de doelstelling van dit vragenrondje te buiten gaan. Dit geldt voor deze vragen en dat geldt ook voor de vragen die hierna zijn aangekondigd. Het is eigenlijk een enkelvoudige vraag en een enkelvoudig antwoord, zoveel mogelijk in de hitte van het moment. Voor de rest moet u echt de commissie gebruiken om diepgaander met elkaar de discussie aan te gaan. Ik laat het hierbij wat u betreft. Ik laat de wethouder kort reageren. Ik verzoek u echt voortaan wat dat betreft, wel

strak te zijn en enkele vragen te stellen met een enkel antwoord en geen hele discussies uit te lokken. Daarvoor zijn andere wegen met elkaar afgesproken. Wethouder Schokker.

Wethouder **Schokker**: Dank u wel voorzitter. In reactie op de vragen van de heer Borm een enkel kort punt. Ten eerste, er is een bijeenkomst geweest waar we het voorlopige rapport van Stantec met elkaar hebben besproken. Daar is gelegenheid geweest om vervolgvragen te stellen. De heer Borm heeft daar uitgebreid gebruik van gemaakt, zou ik willen zeggen. Die vragen worden op korte termijn verwerkt. Ik hoop binnen een paar weken de raad daarover te kunnen informeren. Dan ligt er een afgerond geheel. We moeten even kijken hoe we die vragen allemaal gaan verwerken, maar er komt een geheel. Vervolgens vraagt de heer Borm, hoe ga ik door. Dat is ook daarvan afhankelijk. Het punt is om vervolgens met een voorstel naar de raad te komen. Dit heb ik ook vorige week aangegeven. Dan over het wel of niet doorzenden van informatie over een gemeenschappelijke regeling als Avalex. Vorig jaar is Avalex een BVO geworden, een bedrijfsvoeringsorganisatie. Daarvoor was het een regeling die wat dichter bij de raad stond. Het is iets meer op afstand gekomen. Ik heb zelf ook al gesignaleerd, van wat wordt er nu naar de raad gestuurd en wat wordt er niet naar de raad gestuurd. Ik heb daarbij geconstateerd dat daar geen eenduidig beleid over bestond. Ik heb dat aan de orde gesteld in de laatste bestuursvergadering van Avalex. Daar is eigenlijk afgesproken om de meeste stukken naar de raad te sturen. Dat is de praktijk en dat lijkt me een helder antwoord.

De **voorzitter**: Ik heb op mijn lijstje staan dat de heren Hendrickx en Paulides eventueel nog iets zouden willen vragen in het kader van Valkenburg. Maar ik heb ook gezien dat dat een veelheid aan vragen is. Dus ik kan me ook voorstellen dat u zegt ik dien deze vragen schriftelijk in en ik vraag het college die vragen te beantwoorden ten behoeve van de extra raadsvergadering van 5 maart a.s., maar desondanks geef ik in die volgorde van indienen de heren Hendrickx en Paulides kort het woord om daar kort iets over te zeggen, maar niet met de verwachting dat de vele vragen die u nu gaat stellen ook allemaal vanavond beantwoord kunnen worden. De heer Hendrickx als eerste, als u daar behoefte aan heeft. Ik begrijp dat de heer Paulides ook namens de heer Hendrickx gaat spreken nu. Mijnheer Paulides.

De heer **Paulides**: Nee, ik mocht van de heer Hendrickx even eerst het woord voeren. Vanochtend was niet duidelijk wat de stand van zaken was, of het onderwerp van de agenda af zou gaan. Maar de heer Menken heeft al keurig verwoord, wat de standpunten zouden zijn en wat wij de wethouder zouden willen meegeven. Voor mij is er nu geen noodzaak meer om de vragen te stellen. Ik zou de heer Hendrickx ook willen verzoeken, doe dat nou niet, want dat heeft helemaal geen zin.

De **voorzitter**: Mag ik van de heer Hendrickx horen of het zin heeft of geen zin. Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, daar gaat heer Paulides niet over. Alle verstandige dingen die hij zegt neem ik natuurlijk mee, maar niet hierover. Ik moet heel eerlijk zeggen, ik heb inderdaad een aantal vragen. Ik vind het wel aardig dat de regels een beetje veranderd worden tijdens de raadsvergadering, inspreektijden en dat soort dingen. Om die reden heb ik ook mijn aantal vragen ingekort, om u daarin te plezieren. Het volgende en dan wil ik wel de opmerking maken dat het niet in behandeling nemen van het voorstel van het college in deze raad, natuurlijk redelijk bijzonder was. Het overleg daarover in de raad tijdens de vaststelling van de agenda, had wel degelijk inhoudelijke elementen. Dan is de vraag of dat correct was in de vaststelling van de agenda. Maar goed, het was nuttig en daarom ook niet zinloos. Het tweede is, in de loop van de dag is een aantal dingen gebeurd, maar duidelijk is dat nu niet dit voorstel wordt besproken. De vragen die ik niet meer stel zijn, wanneer wordt het voorstel wel behandeld. Want die vraag is beantwoord. Wat er in de tussenliggende periode gebeurt, hebben we ook wat informatie over ontvangen, dus die vraag hoef ik ook niet meer te stellen. De volgende vraag wil ik wel graag stellen. Bent u, college, van mening dat in het licht van het recente verleden, de IRV en de deels impliciete overeengekomen onderwerpen in die IRV, het masterplan, de moties in deze raad, het belang van Wassenaar en de Wassenaarders, een aanvullende overeenkomst het volgende moet inhouden: 1, de grens van de groene zone conform de IRV-lijn, 2, UNV tenminste 50% op Katwijks grondgebied, 3, de verantwoordelijkheid voor de inrichting van de groene zone bij Wassenaar, wel de verantwoordelijkheid bij Wassenaar, maar in samenwerking met Katwijk en 4, geen verzwaring van verkeer op Wassenaar. Ik wil die laatste vraag toelichten. Het is een ver-van-ons-bedshow wat er gaat gebeuren op Valkenburg, maar er gaan 5000 woningen neergezet worden. Dat is de helft van het aantal woningen in Wassenaar. Dat betekent, dat er 17.500 mensen gaan wonen, wanneer je 3,5 bewoner per huis krijgt. Dat zijn 10.000 ouders en 7500 kinderen in de leeftijd van nul tot achttien jaar. Dat betekent dat er 3500 kinderen van groep 1 tot en met groep 8 daar gaan wonen. Dat betekent 140 klassen. Mijn vraag komt, die wilde ik gaan toelichten zei ik. Als 20% van die kinderen in Wasse-

naar op school komt, dan praat je over 700 kinderen die dagelijks naar Wassenaar komen en teruggaan. Dat betekent dat je over de Oostdorperweg 's ochtends 1400 autobewegingen erbij krijgt.

De **voorzitter**: Ik ga u toch even interrumperen, want nu gaan we toch gewoon aan een debat beginnen, waar we aan het begin met elkaar over hebben besloten dit op 5 maart a.s. te doen. Dus ik stel voor, dat u nu gewoon echt een vraag stelt aan de wethouder en het debat en alle bespiegelingen daarover echt op 5 maart a.s. gaat doen. Stel een concrete vraag en dan kijken we naar wethouder Wassenaar of hij daar op dit moment op kan antwoorden of dat hij dat schriftelijk doet en dan gaan we verder op 5 maart a.s.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik denk toch dat het op het moment een kwestie kan zijn dat je duidelijk de achtergrond van de vraag moet kunnen toelichten. En ik heb een vraag en die vraag had een toelichting nodig en die heb ik gegeven. Ik denk dat dat een onlosmakelijk onderdeel van de vraagstelling is. Mijn vraag is terug. Bent u van mening dat in het licht van het recente verleden, de IRV en de deels impliciete overeengekomen onderwerpen in die IRV, het masterplan, de moties in deze raad, het belang van Wassenaar en de Wassenaarders, een aanvullende overeenkomst het volgende moet inhouden. 1, de grens van de groene zone conform de IRV-lijn. 2,... Ik heb hem deels voorgelezen voorzitter, en dan word ik geïnterrumpeerd en dus voor de volledigheid leg ik... Ja dan kunt u wel een beweging maken, van ja...

De **voorzitter**: Ik lees gewoon met uw vragen mee en ik constateer gewoon dat u dezelfde vragen opnieuw gaat voorlezen. Ik zou echt willen vragen, rondt u dan nu gewoon af.

De heer **Hendrickx**: Ik vind dit een hele vreemde gang van zaken. Mijn vierde vraag, derde onderdeel was verantwoordelijkheid inrichting groene zone bij Wassenaar in samenwerking met Katwijk. En de vierde geen verzwarend verkeer op Wassenaar en die vraag heb ik toegelicht. Bent u van mening, dat een nadere overeenkomst hierover eenzelfde kracht moet hebben als de op dit moment voorliggende overeenkomst? Bent u bereid om zich te laten ondersteunen in het proces naar de aanvullende onderhandelingen door raadsleden die diepe en brede kennis hebben over dit onderwerp en het verleden ervan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank. Wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Dank u wel voorzitter. Staat u mij toe om in eerste instantie even in een korte inleidende zin een reactie te geven op Museum Voorlinden, want ik was eigenlijk een beetje stupéfait door de opmerkingen en het intrekken van de vraag door de heer Van Sloten, maar het is toch wel van belang om te weten, kennelijk gaat de heer Van Sloten van wat anders uit, dat de opdracht van de raad nog steeds helder is. Hij heeft correct aangegeven dat de raad heeft gezegd dat het tijdelijke, of illegale parkeerterrein, weg moet. Maar de heer Van Caldenborgh heeft aangegeven...

De heer **Hendrickx**: Mijnheer de voorzitter, een ordevoorstel. Ik heb een vraag gesteld en ik verwacht een antwoord op mijn vraag en niet dat nu op een andere vraag ingegaan wordt. Dank u wel.

Wethouder **Wassenaar**: Er komt ook antwoord op uw vraag.

De **voorzitter**: Wethouder gaat u verder.

Wethouder **Wassenaar**: Ik wil duidelijk aangeven dat de opdracht duidelijk is en dat die voor mij niet ter discussie staat zolang ik daar geen ander bericht van de raad van krijg. Inderdaad was er een oplossing van de milieudienst. De heer Van Caldenborgh heeft dat ook gezegd. Dat zijn containers, maar dat kan allemaal niet weg. Nu ligt de vraag voor, kan dat op een andere manier worden opgeslagen binnen de muren. Daar zoeken we nog even naar. Dat zullen we wel op een beetje redelijke manier moeten doen, want het gaat ook om duurzaamheid en als je dat materiaal dat weggefreesd wordt kunt hergebruiken, dan moet je dat doen. Maar we hebben het hier niet alleen voor het zeggen, ook al bent u de raad van Wassenaar. Het is watergebied, er zijn twee gedeputeerden die erop drukken. Dus zolang dat parkeerterrein weg moet, zoals u heeft aangegeven, zit ik met die problemen. Dus dat is die informatie

De **voorzitter**: En nu naar de vragen van de heer Hendrickx.

Wethouder **Wassenaar**: Nu de vragen van de heer Hendrickx. Grens groene zone IRV-lijn, die opdracht heb ik nog een keer duidelijk meegekregen om nog een keer naar partijen toe te gaan.

Dus dat zit al in de woorden van de heer Menken. UNV tenminste 50% op Katwijks grondgebied. Ja, dat zat er ook al in. Ik kan daar nog wel bij aangeven, dat als het gaat om UNV en je neemt de berekeningen mee van de hangarzone waar de bedrijven zitten, dan zitten we zeker nu al 50% binnen Katwijk. Maar de heer Menken sprak over een testveld en volgens het zoekgebied zou dat ook kunnen, als die zone nog wat wordt opgerekt. Dus ook dat neem ik mee. Verantwoordelijkheid inrichting groene zone bij Wassenaar, dat wordt ook erkend. Onder aanvoering van Wassenaar, is er ook een regiegroep ingesteld die ambtelijk de dingen gaat voorbereiden, dus dat is verzekerd. Maar we kunnen er niet omheen dat ook onze andere partijen die hierbij betrokken zijn. Je doet het in samenwerking en bovendien komt er geld uit Valkenburg daarvoor, uit het project Valkenburg. Geen verzwaring op verkeer voor wat betreft Wassenaar. Dat maakt geen onderdeel uit van de huidige bestuurlijke afspraken. Dat krijg ik er ook niet in, daar gaan de andere partijen voor liggen. Bovendien weet ik inmiddels dat de verzwarende omstandigheden die u nu signaleert eigenlijk al niet meer in het plan zitten. Er is geen aansluiting op de Katwijkseweg. De vernauwing van de Katwijkseweg is nog wel aan de orde, mogelijk als busbaan. Maar de doorverbinding vanaf de woongebieden naar Wassenaars grondgebied is er ook nog niet. Verder is het een punt van uitwerking, de hoofdontsluiting gaat via de Ingenieur G. Tjalmaweg. Heeft de overeenkomst, als er een nadere wijziging komt eenzelfde kracht. Ja, als er een nadere overeenkomst komt, dan heeft die dezelfde kracht. Is het een wijziging, dan moet iedereen verklaren dat die wijziging is aanvaard. Ben ik bereid om me te laten ondersteunen in het proces naar de onderhandelingen door raadsleden. Ik waardeer de kennis van de raadsleden op dit dossier. Daar hebben we ook de raadswerkgroep voor ingesteld, voor kenniswisseling en advies. Maar verder is het de opdracht van het college om hier een voorstel uit te werken. Als er nog gelegenheid is om tot 5 maart a.s. een keer bij elkaar te komen, misschien twee keer, dan zal ik dat graag doen. Maar ik denk dat het project een beetje te kort is om heen en weer te gaan, gelet op alle partijen die ook terug moeten naar statenleden en dergelijke. Dat gaat zo niet werken, maar ik ga mijn best doen. Maar verder is het wel aan het college om hier een voorstel snel op tafel te hebben waar deze raad over kan spreken en dan is het aan de raad om het college te controleren en de wethouder en het college daarover aan te spreken. Ik dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel.

10. Mededelingen college

De **voorzitter**: Er zijn geen mededelingen vanuit het college verder.

11. Sluiting vergadering

De **voorzitter**: Er is veel gesproken en ik constateer dat we aan het einde van de vergadering zijn. Daarom sluit ik de vergadering. Dank u wel.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 19 maart 2019

De griffier, De voorzitter,

drs. G. de Schipper-Tinga J.F. Koen